

24 лютага 1998 г.
аўторак,
№ 41 (23392)

ЗВЯЗДА

... ХОДЗЯЦЬ ЧУТКІ

**АЛЕ, МАЮЧЫ НА ўВАЗЕ
НАДЗВЫЧАЙНУЮ
АКТУАЛЬНАСЦЬ ТЭМЫ,
ПАПЯРЭДЖАЕМ АДРАЗУ:
ПАВЫШЭННЯ
ПЕНСІЙНАГА ўЗРОСТУ
ў НАШАЙ КРАІНЕ ў
БЛІЖЭЙШАЙ БУДУЧЫНІ
НЕ ПРАДБАЧЫЦА**

Надзельнае тэлевізійнае паведамленне (са спасылкай на семінар адказных чыноўнікаў з удзелам міжнародных экспертаў — «Накірункі рэфарміравання пенсійнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь») ашаломила: як быццам бы ў самым хуткім часе павінны змяніцца тэрміны выхаду на пенсію па ўзросце. Пра гэта часам згадвалі і раней. Маўляў, жанчынкі, працуйце да 60 гадоў, а даражынькі мужчыны — да 65. Наўрад ці каму нават за межамі Беларусі трэба тлумачыць, што гэтая надбаўка ў 5 гадоў для нашага постчарнобыльскага насельніцтва азначае. Атрымаўшы не лепшага роду вестку, мы звярнуліся па каментары да намесніка міністра сацыяльнай абароны насельніцтва нашай краіны Генадзя БЯСПАЛАВА.

Па-першае, чалавек, які, згодна пасадзе, найперш мае не самае, кажучы мякка, далёкае да чынення да фарміравання пенсійнай палітыкі нашай дзяржавы, і сам... ашалолены.

— Дык адкуль жа тады ўзялася такая вось тэлевізійная версія, Генадзь Сяргеевіч? Самі ж журналісты не прыдумваюць...

— Сапраўды, размова на семінары, які, між іншым, можа толькі ўскосна ўплываць на змяненне пэўных праектаў і прыняцце пэўных рашэнняў, ішла і пра тое, што ў нашай краіне няма праблем у сістэме пенсійнага забеспячэння. Удзельнікі семінара звярнулі ўвагу на тое, што існуюць у свеце розныя шляхі для павышэння памераў пенсій. Скажыце, каго сёння задавальняе максімальная пенсія ў 1 мільён 800 тысяч рублёў? А гэта ж, заўважце, максімальная! Сёння склалася такая тэндэнцыя, што працуе толькі 16 працэнтаў пенсіянераў. Раней працавала 25 працэнтаў. Выплата пенсій працуючым пенсіянерам склала ў апошні тэрмін 630 мільярдаў рублёў. Тады яны выплата ўвогуле пенсіянерам — 3 трыльёны 960 мільярдаў рублёў. У краіне зараз не працуе 2 мільёны 200 тысяч чалавек. Калі б працавалі даўжэй, то можна нават пры сённяшняй эканамічнай сітуацыі заўважыць адназначна, што да пенсій — у тым ліку і максімальнай — можна было б дадаць 130 і болей тысяч рублёў. Наўжо гэтая надбаўка не малаважная?..

— Генадзь Сяргеевіч, і ўсё ж такі, многія сацыяльныя, дэмаграфічныя, медыцынскія і іншыя параметры пераконваюць: узрост для выхаду на пенсію абраны аптымальны...

— І я пагаджаюся з вамі. Але давайце будзем мець на ўвазе і іншае: чалавек павінен быць сам асабіста заклапочаны памерам будучай пенсіі. Заклапочанасць гэтая вымагае наступных разваг. Чаму мы, напрыклад, атрымліваем пенсію ў памеры 15—20 працэнтаў ад заробку? У іншых краінах пенсію зарабляюць да 50, а то і да 70 працэнтаў ад заробку. Чалавек, словам, павінен сам аплациць выхад на пенсію.

— І ўсё ж такі, на якое рашэнне могуць уплываць вашы і вашых калег развагі?

— Калі не памыляюся, у надзельным тэлевізійным каментарыі былі і такія добрыя словы... каб не нашкодзіць. Дык вось, мы імкнёмся зрабіць усё, каб не нашкодзіць сацыяльнай абароненасці чалавека. Ведучы на семінары размову пра стан пенсійнага забеспячэння, мы мелі на ўвазе, што трэба шукаць шляхі для змен у лепшы бок, у бок болей высокіх пенсій. Якім ж канкрэтным будучы гэта шляхі — яшчэ пакажа час.

Да слоў Генадзя Бяспалава пакуль што застаецца дадаць, што ніякіх праектаў пра змены ўзросту выхаду на пенсію пакуль не існуе. Ні ў падрыхтаванай Канцэпцыі пенсійнага забеспячэння, ні ў іншых якіх бы там было законапраектах.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

ВАЛОЖЫНСКІЯ МУЗЫКІ
Дзіцячы танцавальны калектыў «Раніца» і аматар народнай песні Іван КАЧЫНСКІ — заўсёдня ўдзельнікі мастацкай самадзейнасці. Самадзейныя артысты з Валожына — частыя госці ў вёсках раёна. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

У БЕЛАРУСІ І ПРЫМОРСКАГА КРАЯ ЁСЦЬ УЗАЕМНАЯ ЗАЦІКАЎЛЕНАСЦЬ У РАЗВІЦЦІ СУПРАЦОЎНІЦТВА

Як і планавалася, вечарам 22 лютага прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыбыў з Японіі ва Уладзівасток. Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, гэты рабочы візіт накіраваны на развіццё далейшага ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва нашай краіны з Прыморскім краем.

Асноўныя мерапрыемствы, звязаныя з прыездам Аляксандра Лукашэнкі ва Уладзівасток, пачаліся ў Дзень абаронцаў Айчыны, які як і ў Беларусі, так і ў Расіі святкуецца 23 лютага. На ведаўшы Далёкаўсходнюю дзяржаўную акадэмію імя адмірала Невельскага, кіраўнік беларускай дзяржавы сустраўся з губернатара Прыморскага края Яўгенам Наздраценкам, а таксама з

дзяржаўнымі і грамадскімі дзеячамі Прымор'я.

Вітаючы ў марской акадэміі беларускага прэзідэнта, губернатара края адзначыў, што беларусы і жыхары Уладзівастока, якія знаходзяцца адзін ад аднаго за дзсяткі тысяч кіламетраў, маюць агульны інтарэс, мэты і задачы. Выступаючы перад грамадскасцю, Аляксандр Лукашэнка расказаў аб сітуацыі ў нашай краіне і аб узаемаадносінках Беларусі з Расійскай Федэрацыяй.

Пасля сустрэчы ў марской акадэміі беларускі прэзідэнт усклаў кветкі і вянк да мемарыяла «Баявая слава», а таксама наведаў гвардзейскі ракетны крэйсер «Варяг». Маракі-цхаакійцы віталі Аляксандра Лукашэнку 21 зал-

пам з карабельных гармат. Пасля выканання беларускага і расійскага дзяржаўных гімнаў кіраўнік нашай дзяржавы наведаў музей крэйсера, а таксама сустрэўся з кіраўніком Ціхаакіянскага флоту. Гэты карабель быў выбраны не выпадкова: намеснік камандзіра крэйсера — наш зямляк.

23 лютага Аляксандр Лукашэнка наведаў таксама мясцовае тэлебачанне, дзе прыняў удзел у «круглым stole», арганізаваным праграмай «Мясцовы час».

У другой палове дня прэзідэнт Беларусі вылецеў у Нова-сібірск.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ, БЕЛТА.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА:

**«ВЯЛІКІ СПОРТ
У БЕЛАРУСІ ТОЛЬКІ
ПАЧЫНАЕ РАЗВІВАЦА»**

Як здавальняючае ацаніў прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выступленне нашых спартсменаў на Алімпіядзе. Прыбыўшы з Нагана ва Уладзівасток з кароткім рабочым візітам, у інтэрв'ю журналістам кіраўнік дзяржавы адзначыў, што вялікі спорт у Беларусі толькі пачынае развівацца і таму ў нашай краіне на тое, што беларуская зборная пакажа высокія вынікі, не разлічвалі. Аляксандр Лукашэнка растлумачыў гэта тым, што ў час існавання Саюза Саюза вялікі спорт развіваўся пераважна ў Маскве, а рэгіёны фактычна былі забытымі.

Андрэй АЛЕКСАНДРОВІЧ, БЕЛТА.

XVIII ЗІМОВЫЯ АЛІМПІЙСКІЯ ГУЛЬНІ

ЯПОНЦЫ РАЗВІТАЛІСЯ З АЛІМПІЙСКИМ АГНЁМ

Пазаўчора ў Спартыўным парку японскага горада Нагана патух агонь XVIII зімовых Алімпійскіх гульняў. Спартсмены з 72 краін, разыграўшы 68 камплектаў медалёў, раз'ехаліся па сваіх краінах, каб праз чатыры гады сабрацца зноў, цяпер ужо ў ЗША.

Вынікі заключных двух дзён спаборніцтваў.

21 ЛЮТАГА. РАЗЫГРАНА 6 КАМПЛЕКТАЎ МЕДАЛЁЎ.

Шорт-трэк. Эстафета. 5000 м (м)

1. Канада
2. Карэя
3. Кітай.

Шорт-трэк. 500 м (м)

1. Такафумі Нісітані (Японія)
2. Юлонг Ан (Кітай)
3. Хітошы Уэмотсу (Японія)

Шорт-трэк. 1000 м (ж)

1. Лі-Кіунг Чунь (Карэя)
2. Янг Янг (Кітай)

**3. Хе-Кіунг Вон (Карэя)
Бабслей. Завезды чацвёр-
рак (м)**

1. Германія
2. Швейцарыя
3. Вялікабрытанія

**Францыя
Біятлон. Эстафета 4х7,5
км (м)**

1. Германія — 1.21.36.2
2. Нарвегія — 1.21.56.3
3. Расія — 1.22.19.3
4. Беларусь — 1.23.14.0

(Аляксей Айдарэў, Алег Рыжанкоў, Аляксандр Папоў, Вадзім Сашурын).

**Гарналыжны спорт. Сла-
лам (м)**

1. Ханс-Петэр Бурас (Нарвегія)
2. Оле Хрысціян Фурусет (Нарвегія)
3. Томас Сікора (Аўстрыя)

**Хакей
Матч за 3-е месца: Канада**

— Фінляндыя — 2:3.
22 ЛЮТАГА. РАЗЫГРАНЫ 2 КАМПЛЕКТЫ МЕДАЛЁЎ.

Хакей. Матч за 1-е месца
Чэхія — Расія — 1:0

1. Чэхія
2. Расія
3. Фінляндыя

Лыжны спорт. 50 км (м)

1. Б'ерн Дэлі (Нарвегія) — 2.05.08.2
2. Ніклас Енсан (Швецыя) — 2.05.16.2
3. Хрысціян Хофман (Аўстрыя) — 2.06.34.4

...27. Аляксандр Саннікаў (Беларусь) — 2.16.34.4

...31. Сяргей Далідовіч (Беларусь) — 2.17.07.5

...51. Вячаслаў Плаксуноў (Беларусь) — сышоў з дыстанцыі.

...69. Мікалай Семьянка (Беларусь) — сышоў з дыстанцыі.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

ТАБЛІЦА РАЗМЕРКАВАННЯ МЕДАЛЁЎ (68 КАМПЛЕКТАЎ)

	З	С	Б	Усяго
1. Германія	12	9	8	29
2. Нарвегія	10	10	5	25
3. Расія	9	6	3	18
4. Канада	6	5	4	15
5. ЗША	6	3	4	13
6. Галандыя	5	4	2	11
7. Японія	5	1	4	10
8. Аўстрыя	3	5	9	17
9. Карэя	3	1	2	6
10. Італія	2	6	2	10
11. Фінляндыя	2	4	6	12
12. Францыя	2	2	3	7
13. Швейцарыя	2	1	5	8
14. Чэхія	1	1	1	3
15. Балгарыя	1	0	0	1
16. Кітай	0	6	2	8
17. Швецыя	0	2	1	3
18. Данія	0	1	0	1
19. Украіна	0	1	0	1
20. Беларусь	0	0	2	2
21. Казахстан	0	0	2	2
22. Бельгія	0	0	1	1
23. Аўстралія	0	0	1	1
24. Вялікабрытанія	0	0	1	1

КРЫМІНАЛ. ЗДАРЭННІ

ПАЖАР НА ЛІКЁРА- ГАРЭЛАЧНЫМ

Непрямасцямі закончыліся рамонтныя работы на складзе гатовай прадукцыі Гомельскага лікёра-гарэлачнага завода ў мінулую суботу.

Як мяркуе пажарная служба, у час правядзення электраэварачных работ былі парушаны правілы бяспекі, у выніку чаго загараўся драўлянае перакрыццё цаглянага склада, пачаў лопецца шыфер. У выніку ўзнікнення ў памяшканні высокай тэмпературы пэўныя страты зафіксаваны і па скрынках з алкагольнымі напоямі, якія былі падрыхтаваны да адпраўкі ў гандлёвую сетку.

Агульныя ж страты зараз падлічваюцца. А што да пажарнікаў, дык яны былі на вышыні.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

АДКУЛЬ «ВЫРАСЛІ НОГІ» Ў АІ-93?..

Палацкая міліцыя затрымала ў ходзе правядзення аператывна-вышуковых апераций намесніка старшыні аднаго з калгасаў Шаркаўшчынскага раёна. Адначасна, што адказная асоба падарэца супрацоўнікамі МУС у буйной «правіннасці».

Як стала вядома газеце, спачатку міліцыя ўстанавіла факт крадзяжу ў гэтым калгасе 2 тысяч 500 літраў бензіну АІ-93. Потым у ходзе расследавання выявілася, што намеснік старшыні атрымаў менавіта гэты бензін на падставе прадстаўленых дакументаў на Наваполацкім прадпрыемстве па пастаўках нафтапрадуктаў. Інакш кажучы, бензін у гаспадарку не трапіў. Якім чынам у АІ-93 «выраслі ногі» і куды ён падзеўся? — на гэтыя пытанні і адкажа следства. Узбуджана крымінальная справа.

А ў Нарачанскай рыбнай гаспадарцы таксама своеасаблівае ЧП: адказнаму работніку гаспадаркі спрабавалі даць хабар — 300 долараў ЗША. Паводле папярэдніх даных, мядзельчанін спрабаваў «падласліцца» да чалавека з мэтай становіцца вырашэння пытання, якое датычылася водпуску прадукцыі гаспадаркі. Іншымі словамі, прайдзісвет спрабаваў атрымаць рыбу без папярэдняй аплаты. Аднак плаціць прыйдзеца. Праўда, ужо не грашма...

Ігар ГРЫШЫН.

АРЫШТАВАНЫ НАЧАЛЬНІКІ

Рэчыцкай пракуратурай арыштаваны тры адказныя работнікі сістэмы вытворчага аб'яднання «Беларусьнафта» — намеснік генеральнага дырэктара, намеснікі начальнікаў будаўніча-монтажнага ўпраўлення і ўпраўлення сацыяльнага забеспячэння. Яны падарэца ў прысваенні грашовых сродкаў у буйных памежах, дачы і атрыманы хабару.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Пастаянна рэалізуем:

**ЦЕМЕНТ, МЕЛ,
ШИФЕР,
ТРУБЫ
АСБОЦЕМЕНТНЫЕ,
РУБЕРОИД, СТЕКЛО,
БИТУМ,
ПЛЕНКА
ПОЛИЭТИЛЕНОВАЯ.**
Тел.: (017) 220-36-76,
220-51-14.

ПА ГАРАЧЫХ СЛЯДАХ

Васіль ПАНКОЎ: «ПРА НАС УЖО ВЕДАЮЦЬ «ХТО МЫ ТАКІЯ» І «З ЧЫМ НАС ЯДУЦЬ»

Толькі вярнуўшыся з Нагана, нападчы хакейнай зборнай Беларусі **Васіль ПАНКОЎ** ужо сёння адпраўляецца «з карабля на баль» — у свой клуб славацкі «Слован». А напярэдадні «балья» было б і грэх не зазірнуць у «Звязду» на некалькі хвілін.

— Першае, што прыходзіць на язык, — з «малой» перамогай!

— Дзякуй журналістам «Звязды», якія падтрымлівалі нас сваімі нататкамі ў Японіі, дзякуй усім, хто хварэў за нас, верыў у нас — спадзяюся, мы не зганьбілі сябе.

— Аб гэтым і гутаркі няма — заваяваць сёмае месца срод мацнейшых хакейных краін свету — толькі гонар. Дарэчы, з якой камандай найбольш цяжка было гуляць?

— З усімі нялёгка, хоць асабліва нерваваліся ў першай гульні з французамі. А вось у наступным матчы з немцамі, як я лічу, мы проста згулялі ў «шчыры» хакей. Усё атрымлівалася «хакей»!

— Уражанне ад энхаэлаўскіх майстроў шайбы Канады, Швецыі, ЗША, Расіі?

— Як кажучы, майстры яны і ў Афрыцы майстры. Іншая справа, што рабіць з іх нейкіх ідалаў ні ў якім разе не патрэбна. Ты ж бачыў, што маглі мы і амерыканцам «нашпуляць» і тым жа шведам.

— Не «нашпулялі», таму што майстарства не тое?

— Можна і так. Энхаэлаўцы звывкліся з тым, што ў іх малыя па габарытах плячоўкі — адсюль і хуткаснасць, і сілавая барацьба

— я заўважыў, што яны заўсёды на нейкі момант былі хутэйшыя за нас.

— Пасля трымфальнага групавога выступлення вы неяк прагнавалі на каго лепш выйсці: на чэхі ці на расіян?

— Не ведаю чаму, але мяне больш прываблівалі чэхі. І ўжо ў любым выпадку, гульня з расіянамі мяне ні ў якім разе не задаволіла.

— Можна таму, што наша каманда зараней захацела дапамагчы расійскім «сябрам» напярэдадні іх далейшай барацьбы за медалі?

— Аб гэтым і размовы не можа ісці.

— Кажучы, наш прэзідэнт вас там падбадзёрваў? (Заканчэнне на 8-й стар.)

КІРАЎНІКІ ДЗЯРЖАВЫ ЁСКЛАЛІ КВЕТКІ ДА МАНУМЕНТА ПЕРАМОГІ

У Дзень абаронцаў Айчыны і Узброеных Сіл каля манумента Перамогі ў беларускай сталіцы было многалюдна. Ушанаваць памяць тых, хто ў гады Вялікай Айчыннай вайны аддаў свае жыцці за вызваленне Радзімы, сюды прыйшлі кіраўнікі дзяржавы, прадстаўнікі грамадскасці і працоўных калектываў горада.

Раніцай 23 лютага вянікі і кветкі да манумента ёсклаі Старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Анатоль Малафееў, кіраўнік Савета Рэспублікі Павел Шыпук, прэм'ер-міністр Сяргей Лінг, кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Міхаіл Мясніковіч, іншыя афіцыйныя асобы.

БЕЛТА.

БЕЛАРУСКАЯ АРМІЯ СВЯТКУЕ ЮБІЛЕЙ

Урачыстае пасаджэнне ў гонар 80-годдзя Узброеных Сіл Беларусі, якое адбылося 20 лютага ў Мінскім Цэнтральным доме афіцэраў, адкрыў дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Віктар Шэйман, які зачытаў прывітанне прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі.

Прэм'ер-міністр Беларусі Сяргей Лінг, які выступіў на пасаджэнні, павіншаваў ветэранаў і цяперашніх абаронцаў Айчыны. Ён адзначыў, што гэта свята дае магчымасць дакрануцца да слаўнага мінулага і аддаць даніну павагі ветэранам Узброеных Сіл, падзвіг якіх у гады Вялікай Айчыннай вайны назаўсёды застацца ў памяці сучаснасці.

«У мінулым годзе беларуская эканоміка дасягнула пэўных поспехаў», — сказаў кіраўнік урада. — Кіраўніцтва краіны пастараецца зрабіць усё, каб у хуткім часе кожная беларуская сям'я адчула змены да лепшага».

Міністр абароны Рэспублікі Беларусь Аляксандр Чумакоў, павіншаваўшы ўсіх прысутных з юбілеем, падкрэсліў, што сярод шматлікіх святаў Дзень абаронцаў Айчыны з'яўляецца сапраўды ўсенародным.

На ўрачыстым пасаджэнні прысутнічалі кіраўнікі парламента Беларусі, міністэрстваў і ведамстваў, а таксама шматлікія ветэраны Узброеных Сіл.

БЕЛТА.

АБ СЯРЭДНЯМЕСЯЧНАЙ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАЦЕ РАБОЧЫХ І СЛУЖАЧЫХ

Міністэрства статыстыкі і аналізу Рэспублікі Беларусь паведамляе, што сярэдняя налічаная заробатная плата рабочых і служачых у студзені 1998 года складала 3.238.616 (у снежні 1997 года была 3.461.972 рубля) і павялічылася ў параўнанні са студзенем 1997 года амаль у 2 разы.

БЕЛАРУСКІ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНІЦКІ КАЛЯНДАР

24 ЛЮТАГА

80 гадоў з дня нараджэння (1918) **В. Ф. Сербіна**, дырыжора, хормайстра, заслужанага артыста, заслужанага дзеяча мастацтваў Беларусі, народнага артыста Расіі.

75 гадоў з дня нараджэння (1923) **І. М. Глебава**, скульптара.

60 гадоў з дня нараджэння (1938-1989) **І. У. Скурко**, паэта-песенніка, перакладчыка.

Уласце, Валоссе

Свята жывёлы, водгукі культу ахоўніка яе Велеса-Воласа — галоўнага ў пантэоне беларускай міфалогіі.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫХ КУРС, УСТАНОВЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 23 ЛЮТАГА 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD		DM		RUR	
	Купля	Продаж	Купля	Продаж	Купля	Продаж
Мінск (0-17)						
Белгазбанк	43200	44000	23700	24200	7000	7200
«Наваполацк»	43300	44000	23600	24200	7000	7200
Нацыянальны банк РБ (курс для валютнага разліку)	32480.00		17828.52		5360.00	
Цэнтрбанк Расіі	6.0640		3.3213		10000 RUR - 1.3756	

*Кіраўніцтва ўкраінскай граўны

На працягу дня ўстаноўлены курсы могуць мяняцца, курсы галоўнага ўпраўлення банка могуць неістотна адрознівацца ад курсу, устаноўленага ў абменных пунктах. Інфармацыя атрымана ад галоўных упраўленняў негандлёвых апераций адпаведных банкаў.

Агенцтва ГРАЎЦОВА.

пазбяржаны міксімальны курс	44040	44120	24158	24208	7267	7283

«БЕЛМЯСЦПРАМ»

ВЕДАЕ СВАЁ МЕСЦА...

Выязное пасаджэнне савета канцэрна «Белмясцпрам» прайшло напрыканцы мінулага тыдня ў Магілёве

Як паведамляла ўжо наша газета (гл. нумар за 19 лютага), канцэрн у цэлым і большасць вытворчых падраздзяленняў яго спрацавалі летась вельмі надзейна. Аднак эфірары, нейкай там самазаспакоенасці на пасаджэнні савета «Белмясцпрам» зусім не адчувалася. Адбылася зацікаўленая, дзелавая размова аб новых задачах і рубяжах, аб тых праблемах і нявырашаных яшчэ пытаннях, што замінаюць упэўненаму пераходу прадпрыемства і арганізацыі канцэрна да ўстойлівых эканамічных паказчыкаў.

У сістэме «Белмясцпрама» ёсць на каго раўняцца. Прыклады таго, як трэба працаваць у цяперашніх складаных, іншы раз супярэчлівых умовах, з месца ў мясяц, з квартала ў квартал паказваюць калектывы Ваўкавыскага акцыянернага таварыства «Волмет», Слуцкага завода «Эмальпосуд», Полацкага завода сельскагаспадарчага абсталявання, арэнднага прадпрыемства «Мінскі даследна-экспериментальны завод імя Гастэль», адкрытага акцыянернага таварыства «Беларуская мастацкая кераміка», Даманавіцкага і Пру-

Анатоль МЯСНІКОЎ.
г. Марінёў.

Плануецца, што сёння, 24 лютага, Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнка сустрэнецца ў Новасібірску з вучонымі Сібірскага аддзялення Расійскай акадэміі навук. Гэтая сустрэча ставіць на мэце азнаймяленне беларускай дэлегацыі з унікальным вопытам арганізацыі вялікай навуцы ў Сібіры і, магчыма, аднаўленне традыцыйных сувязяў беларускіх вучоных з іх сібірскімі калегамі. Пракаменціраваць гэтую далёка не радавую падзею карэспандэнт «Звязды» папрасіў прэзідэнта Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі акадэміка А. П. ВАЙТОВІЧА.

ЦІ ПОЙДУЦЬ БЕЛАРУСКІЯ ВУЧОНЫЯ ІЗНОЎ ПА ШЛЯХУ ЕРМАКА?

Я перакананы, што сваім візітам у новасібірскі Акадэмігарадок А. Р. Лукашэнка робіць вельмі карысную справу як для беларускай навуцы, так і для ўсёй народнай гаспадаркі рэспублікі. Перш-наперш я вельмі спадзяюся (і падставы для такіх спадзяванняў ёсць), што гэты візіт кіраўніка нашай дзяржавы паспрыяе аднаўленню ў поўным аб'ёме тых даволі моцных творчых сувязяў, якія існавалі паміж беларускімі і сібірскімі навукоўцамі літаральна дзесяцігоддзе таму. Быў нават у гісторыі нашай Акадэміі навук такі перыяд, калі яна даволі актыўна «прырасталася» за кошт навуковых кадраў Сібіры.

Дастаткова прыгадаць, што ў 1961 г. па дамоўленасці з Прэзідэнтам Сібірскага аддзялення АН СССР у Мінск з Новасібірска была пераведзена лабараторыя вымяральных і вылічальных тэхнікі на чале з членам-карэспандэнтам АН СССР Валянтэем Аўдеевым. Пазней на базе гэтай лабараторыі быў створаны адзін з буйнейшых інстытутаў нашай акадэміі — Інстытут электронікі, які і сёння захоўвае цесныя творчыя сувязі з новасібірскімі Інстытутам матэматыкі і Інстытутам аўтаматыкі і электраметрыі, а таксама з томскім Інстытутам высокіх энергій. Сумесна з вучонымі памянёных сібірскіх НДІ калектыву Інстытута электронікі НАН Беларусі распрацоўвае разнастайныя мікраэлектронныя, оптыка-электронныя і магнітаэлектронныя вымяральныя прыстасаванні і прыборы.

Другі прыклад. У 1976 г. па запрашэнню Прэзідэнта АН БССР у Мінск на працу пераехаў вядомы спецыяліст Інстытута тэарэтычнай і прыкладной механікі Сібірскага аддзялення АН СССР Рэм Салаухін, які ўзначаліў наш акадэмічны Інстытут цэпла і масаабмену. Пад кіраўніцтвам акадэміка Р. І. Салаухіна ў Мінску атрымалі развіццё шэраг новых навуковых напрамкаў у галіне даследавання высокатэмпературнай газадынамікі, якія цяпер ужо актыўна распрацоўваюцца яго вучнямі.

— Ці можна адсюль зрабіць выснову, што Сібір быў сваёасаблівым кадравым «донарам» для беларускай навуцы?

— Хутчэй, гэта быў вельмі спрыяльны для развіцця як беларускай, так і сібірскай навуцы працэс узаемавыгаднага абмену навуковымі кадрамі і творчымі напрацаваннямі. Мы запаралілі да сябе на працу сібірскіх вучоных, але і ад нас ехалі працаваць у Сібір беларускія даследчыкі. Дастаткова сказаць, што беларускія карані маюць такія славутыя сібірскія вучоныя, які трэці па ліку старшыня Сібірскага аддзялення АН акадэмік Валянтэі Капцог, які, на вялікі жаль, нядаўна памёр, а таксама бескарамлісны абаронца экалогіі Байкала акадэмік Андрэй Трафімаў.

— Крыху раней, Аляк-

сандр Паўлавіч, Вы казалі, што візіт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь А. Р. Лукашэнкі ў Новасібірск прынясе карысць не толькі для беларускай навуцы, але і для ўсёй народнай гаспадаркі рэспублікі. Калі ласка, патлумачце.

— Сёння агульнавядомай ісцінай з'яўляецца тое, што народная гаспадарка любой краіны развіваецца нармальна толькі тады, калі яна мае шырокі выхад на знешні рынак дзякуючы добра наладжанай

вытворчасці канкурэнтаздольнай прадукцыі. Стварэнне падобнай прадукцыі могуць забяспечыць сучасныя айчыныя высокія тэхналогіі і айчыныя фундаментальныя і прыкладныя даследаванні. Падкрэсліваю і айчыныя тэхналогіі і айчыныя даследаванні. Бо найўна чаканне ад Захаду, што ён стане ўкараняць у нас на Беларусі найноўшыя навукаёмкія тэхналогіі, ствараючы тым самым канкурэнтаў для сваіх тавараў. Аднак наладзіць непарыўную сувязь паміж айчынай фундаментальнай навукай, даследна-канструктарскімі работамі і сучаснай вытворчасцю — справа вельмі складаная. Новасібірскі Акадэмігарадок з'яўляецца, відаць, адным з лепшых у Расіі прыкладаў укаранення ў жыццё славуэтага «трохвугольніка»: развіцця акадэмічнай навуцы, падрыхтоўкі кадраў вышэйшай кваліфікацыі і сувязі з прамысловасцю ў непарыўным адзістве. Вось чаму знаёмства кіраўніка нашай дзяржавы з вопытам новасібірцаў па арганізацыі надзейнай работы такога «трохвугольніка» можа прынесці відавочную карысць не толькі для беларускай навуцы, але і для ўсёй народнай гаспадаркі Беларусі.

— Часам у перыядычным друку можна прачытаць выказванні спецыялістаў аб тым, што ў сучасных рынковых умовах прасцей самастойна праводзіць даследаванні, чым неслі вялізныя выдаткі на пазедкі вучоных за мяжу, набыццё замежнай навуковай літаратуры і перыядыкі, а тым больш на ажыццяўленне сумесных навуковых даследаванняў.

— З гэтым выказванням нельга пагадзіцца. Каб паказаць, што яны не маюць нікага дачынення да супрацоўніцтва беларускіх і расійскіх вучоных, прывяду літаральна некалькі прыкладаў. Яны сведчаць, што іншым разам нават сумесных сродкаў не хапае для вырашэння важнай навуковай праблемы. Так, супрацоўнікі Цэнтральнага батанічнага сада НАН Беларусі маюць намер сумесна з акадэмічнымі вучонымі Цэнтральнага сібірскага батанічнага сада правесці шэраг палёвых экспедыцый з мэтай выяўлення ў прыродных флорах Сібіры, Алтая і Далёкага Усходу на вядомых дагэтуль відаў, формаў і гатункаў вострапахучых, лекавых і дэкаратыўных раслін для наступнай іх інтрукцыі ў розных рэгіёнах Беларусі і Расіі, а потым і стварэння на іх аснове новых відаў харчовых дабавак, лекавых прэпаратаў і прыёмаў выкарыстання ў фітадэзайне. Ажыццяўленне гэтых вельмі патрэбных і карысных для навуцы і практыкі абедзвюх краін палёвых экспедыцый патрабуе сродкаў (і немалых), але такіх сродкаў беларускі і сібірскі батанічныя сады пакуль што, на жаль, не маюць.

Яшчэ прыклад. Для шматомнага выдання «Фальклор народаў Сібіры і Далёкага Усходу» Інстытут мастацтвазнаўства, этнаграфіі і фальклору імя

К.Крапівы НАН Беларусі сумесна з супрацоўнікамі аддзела фальклору Інстытута гісторыі Сібірскага аддзялення РАН мог бы правесці шэраг палёвых экспедыцый з мэтай вывучэння вуснай народнай творчасці жыхароў шматлікіх беларускіх вёсак у сібірскім рэгіёне, а потым па выніках гэтых экспедыцый падрыхтаваць асобны том «Беларускі фальклор Сібіры». Узаемная карысць ад такіх сумесных палёвых экспедыцый не выклікае сумненняў: дзякуючы такім экспедыцыям нашыя фалькларысты змоглі б пашырыць свае ўяўленні аб межах распаўсюджвання і формах існавання беларускага фальклору, а расійскі бок змог бы выкарыстаць вопыт лепшых беларускіх знаўцаў вуснай народнай творчасці для назапашвання і апрацоўкі палёвага матэрыялу, а потым і падрыхтоўкі адпаведнага акадэмічнага выдання. На жаль, для рэалізацыі і гэтага цікавага сумеснага праекта ў беларускіх і сібірскіх даследчыках ізноў-такі не хапае сродкаў.

— У якім жа стане знаходзіцца сёння беларуска-сібірскае навуковае супрацоўніцтва?

— Шматкратнае павелічэнне за апошнія дзесяцігоддзе транспартных, паштовых і іншых выдаткаў, неабходных для правядзення сумесных даследаванняў, па зразумелых прычынах не магло не адбіцца на аб'ёмах такога супрацоўніцтва ў бок іх змяншэння. Але цалкам спыніць узаемавыгадныя творчыя сувязі беларускіх і сібірскіх навукоўцаў не пад сілу нават указаным негатыўным рынковым фактарам. Па многіх навуковых напрамках таёвае супрацоўніцтва актыўна развіваецца з відавочнай карысцю для абодвух бакоў. Ведаю аб гэтым з вопыту Інстытута малекулярнай і атамнай фізікі, дзе яшчэ зусім нядаўна ў працаваў дырэктарам. У нас былі і працягваюць захоўвацца трывалыя навуковыя кантакты з вучонымі Інстытута лазернай фізікі Сібірскага аддзялення РАН, якім кіруе мой даўні сябар акадэмік Сяргей Мікалаевіч Багаеў. І сёння паміж нашымі інстытутамі ідзе інтэнсіўны інфармацыйны абмен, ладзяцца сумесныя навуковыя канферэнцыі і іншыя падобныя мерапрыемствы.

У сваю чаргу, Інстытут фізікі імя Б.І.Сцяпанавана НАН Беларусі ўсяляк імкнецца пашыраць свае творчыя сувязі з томскім Інстытутам оптыкі атмасферы (у галіне стварэння сеткі лідарных станцый для маніторынгу стратасфернага аэразолю і аэрозу), з тым жа Інстытутам лазернай фізікі (у галіне стварэння пераналаджваемых лазераў ультракраткіх імпульсаў і іх прымянення ў лазерных спектравых высокага часовага распазнавання) і іншымі сібірскімі НДІ. Шырокім тэматычным спектрам даследаванняў характарызуецца навуковае супрацоўніцтва нашага Акадэмічнага навуковага комплексу «Інстытут цэпла і масаабмену імя А.В.Лыкава» з рознымі ўстановамі Сібірскага аддзялення РАН (Інстытутам цэпалафізікі, Інстытутам тэарэтычнай і прыкладной механікі, Інстытутам гідрадынамікі, Інстытутам каталізу і іншымі).

Прычым інстытуты нашай Акадэміі навук узаемадзейнічаюць не толькі з адпаведнымі акадэмічнымі ўстановамі Сібіры, але і з прамысловымі прадпрыемствамі гэтага рэгіёна. Напрыклад, Інстытут прыкладной фізікі НАН Беларусі паспяхова ўкараніў распрацаваны ім сродкі неразбуральнага кантролю на заводзе «Сібельмаш» і Навасібірскім металургічным камбінаце. Але патэнцыял беларуска-сібірскага навуковага і навукова-тэхналагічнага супрацоўніцтва яшчэ далёка не вычарпаны. Вось чаму ўсе беларускія навукоўцы звязваюць з візітам прэзідэнта нашай краіны ў гэты сушэўна вядомы навуковы цэнтр вялікія спадзяванні на далейшае пашырэнне такога ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Чым прыцягвае да сябе Турцыя «нестандартных» амерыканскіх турыстаў? Перш за ўсё «нестандартнымі» формамі абслугоўвання. У ЗША зараз налічваецца 18,5 мільёна гомасексуалістаў, якія робяць 162 выезды ў год у розныя куткі планеты. І для многіх з іх Турцыя становіцца ўсё больш прываблівай. За апошнія гады яна ўжо забяспечвае «патрэбы» прыкладна 400 тысяч прадстаўнікоў сексуальных меншасцяў. Вялікай папулярнасцю там карыстаюцца марскія прагулкі на яхтах, каманда і абслуговы персанал якіх складаецца з прыхільнікаў аднаполых вяселляў. Ужо больш за 200 амерыканскіх фірмаў арганізуюць «блакітныя» туры ў Турцыю.

ІТАР-ТАСС

Нацыянальная асамблея, ніжняя палата французскага парламента, адабрала ўнесены левым урадам краіны законапраект аб скарачэнні працоўнага тыдня. Згодна з гэтым дакументам, яго працягласць да 2002 года павінна склаці 35 гадзін замест цяперашняй 39. Па задумцы аўтараў законапраекта, гэтая мера павінна прывесці да вызвалення працоўных месцаў у прамысловасці і сферы абслугоўвання і тым самым аблегчыць праблему занятасці ў краіне, дзе ўзровень беспрацоўя зараз перавышае 12 працэнтаў.

Асацыяцэтэд Прэс

«Хто дурыць людзей?»

На публікацыю «Звязды» за 7 лютага аб дзейнасці іншаземнага прадпрыемства «Бума ЛЛЦ» першым адгукнуўся Мінскі гарадскі тэрытарыяльны камітэт прадпрыемства і інвестыцый:

«№2-04/190 ад 19.02.98

Мінскі гарадскі тэрытарыяльны камітэт прадпрыемства і інвестыцый у межах сваёй кампетэнцыі паведамляе, што за межамі прадпрыемства «Бума ЛЛЦ», зарэгістраванае ў Міністэрстве знешнеэканамічных сувязяў Рэспублікі Беларусь за № 1489 ад 29.04.97, атрымала ліцэнзію № 4800 ад 27.11.97 на ажыццяўленне рознічнага гандлю праз паштовае аддзяленне. Указаная ліцэнзія выдадзена ў поўнай адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

У апошні час пачасціліся выпадкі публікацыі ў газетам недакладнай інфармацыі аб наяўнасці ў ЗП «Бума ЛЛЦ» ліцэнзіі на правядзенне рэкламнай гульты (газета «Рэспубліка» ад 31.01.98).

Па гэтай факту намі накіравана пісьмо ў Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па друку аб прыпыненні рэкламы ўказанай гульты.

Акрамя таго, сваёй дзейнасцю ЗП «Бума ЛЛЦ» парушае п. 2.1. Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 208 ад 24.05.96 «Аб некаторых мерах па ўпарадкаванні дзейнасці суб'ектаў гаспадарання».

— ажыццяўляла дзейнасць без належнага дазволу (ліцэнзіі); — не забіспечыла размяшчэння сваіх органаў кіравання, а таксама дакументаў бухгалтарскага ўліку і справаздачнасці па юрыдычнаму адрасу.

Згодна з гэтым пунктам, ЗП «Бума ЛЛЦ» падлягае ліквідацыі, аб чым намі накіравана інфармацыя ў Міністэрства знешнеэканамічных сувязяў Рэспублікі Беларусь».

Старшыня Камітэта В.І. Шлык.

Мы, як і абяцалі, друкуем адказы на публікацыю без скарачэнняў і змяненняў. Чытач сам зможа зрабіць высновы. Заўважым толькі, што па сутнасці адказу незразумела, каму дадзена права прызнаваць законнасць выдачы ліцэнзій і чаму гандаль у паштовым аддзяленні без згоды «Белпошты» лічыцца нармальнай з'явай. Не дай Божа, хутка пачнуць выдаваць ліцэнзіі на гандаль у храме!

Дзякуем Мінскаму гарадскому камітэту прадпрыемства і інвестыцый.

Чакаем адказаў ад іншых ведамстваў.

Віктар ХУРЦІК.

(Працяг. Пачатак у №№
за 19, 20 і 21 лютага.)

— Чалавек, каб атрымаць
службовае жыллё, павінен
працаваць 10 гадоў. Чулі,
што ў новым Жыллёвым ко-
дэксе тэрмін будзе зменша-
ны да 5 гадоў. Калі ў рэшце
рэшт будзе прыняты новы
Жыллёвы кодэкс?

Васіленка Т.М.,
Мінскі раён

— Жыллёвым кодэксам Рэспублікі Беларусь тэрміны прадастаўлення службовага жылля не вызначаны. У розных рэгіёнах нашай дзяржавы гэтыя тэрміны розныя. Артыкулам 123 Жыллёвага кодэкса ўстаноўлена, што асобы, адпрацаваўшыя на прадыемстве, ва ўстанове, арганізацыі, якія прадаставілі ім службовае жылёе памяшканне, не менш як дзесяць гадоў, не могуць быць выселены без прадастаўлення іншага жыллага памяшкання. У праекце Жыллёвага кодэкса прадагледжана такая ж норма. Разгляд праекта Жыллёвага кодэкса ў першым чытанні плануецца на веснавой сесіі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

— Чаму ў дагаворы па найму жылля заўсёды ідзе гаворка пра нейкае «Палажэнне»?

Мацяйка А.І., г. Сморгонь

— «Тыпавы дагавор найму жыллага памяшкання ў дамах дзяржаўнага і грамадскага жыллёвага фонду ў Беларускай ССР» зацверджаны пастановай Савета Міністраў БССР ад 8 мая 1986 года № 129. У тыпавым дагаворы найма прадагледжаны правы і абавязкі як наймальніка, так і ўласніка жылля. У вышэйназваным дагаворы маецца спасылка на «Правілы карыстання жыллымі памяшканнямі, утрымання жыллага дома і прыдмайвольнай тэрыторыі ў Беларускай ССР», якія таксама зацверджаны пастановай Савета Міністраў. Паколькі тыпавы дагавор зацверджаны пастановай урада, змяненні ў яго могуць быць унесены таксама толькі пастановай урада. Пасля прыняцця новага Жыллёвага кодэкса «Тыпавы дагавор найму жыллага памяшкання ў дамах дзяржаўнага і грамадскага жыллёвага фонду ў Беларускай ССР» будзе пераглядацца.

— Сусед, што жыве паверхам ніжэй, наладжвае ледзь не кожны дзень п'янікі, выкідае смецце праз акно, кватэра ў яго ў самым дрэнным

стане. Чуў, што ў новым Жыллёвым кодэксе да такіх жыхароў будучы прымяняцца меры ўздзеяння аж да адсялення. У выпадку яшчэ якіх учынкаў можа прымяняцца адсяленне?

Пятроў С.К., г. Горкі

— Праектам Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь прадагледжваецца, што, калі наймальнік, члены яго сям'і ці іншыя асобы, якія сумесна з ім пражываюць, сістэматычна разбураюць альбо псууюць жылёе памяшканне, ці выкарыстоўваюць яго не па прызначэнню, сістэматычным парушэннем правілаў карыстання робяць немагчымым для іншых пражыванне з ім у адной кватэры ці ў адным доме, а меры папярэджання і грамадскага ўздзеяння аказаліся безвыніковымі, то па патрабаванню ўласніка жылля ці іншых зацікаўленых асоб высяленне вінаватых адбываецца без прадастаўлення іншага жыллага памяшкання. Такая ж мера пакарання прымяняецца ў дачыненні да грамадзян у выпадку прызнання несправядлівым дагавора найму жыллага памяшкання з-за неправамерных дзеянняў наймальніка і членаў яго

сям'і пры атрыманні жыллага памяшкання ў наём. Таксама прадагледжана, што грамадзяне, якія пакінулі жылёе памяшканне ці выехалі ў іншае жылёе памяшканне ў тым жа населеным пункце і пазбягаюць выканання абавязкаў, што вынікаюць з дагавора найму жыллага памяшкання, могуць быць у судовым парадку прызнаны страціўшымі права карыстання жыллым памяшканнем па іску зацікаўленых асоб.

— Абодва бацькі жывуць у вёсцы (маці — былы вязень канцлагера, бацька — інвалід вайны). Ці можна іх прызначыць маючымі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў? Калі магчыма, то якая працэдура?

— Ці ёсць магчымасць у чалавека, які стаіць у чарзе на атрыманне кватэры, узяць крэдыт? Хацелася б даведацца, ці ёсць у Мінску кватэры няновыя, якія б можна было набыць тым, хто стаіць у чарзе, па невялікаму кошту? Якім чынам можна прыватываць пакой у інтэрнаце?

Мінчукова Н.Т., г. Мінск
— Артыкулам 34 Жыллёвага кодэкса Рэспублікі Беларусь, а

таксама пунктам 4 «Правілаў ўліку грамадзян, якія маюць патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, і прадастаўлення жылых памяшканняў у Беларускай ССР» устаноўлены падставы для прызнання грамадзян маючымі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Гэтыя падставы не залежаць ад катэгорыі грамадзян, г. зн. ад таго, ці з'яўляецца ён інвалідам вайны, вязнем канцлагера і г.д. Паколькі ў пытанні ніводнай з гэтых падстаў не ўказана, не ўяўляецца магчымым адказаць, ці з'яўляюцца вашыя бацькі маючымі патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Пастанова грамадзян на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў адбываецца на падставе заявы, якую неабходна падаць па месцы жыхарства ў выканаўчы камітэт мясцовага Савета дэпутатаў, а па месцы працы — адміністрацыі прадпрыемства, устаноў, арганізацыі. Да заявы дадаюцца даведка жыллёва-эксплуатацыйнай арганізацыі альбо праўлення кааператыва аб займаемым жыллым памяшканні і саставе сям'і грамадзяніна, даведка санітарна-эпідэміялагічнай установы ці органа тэхнічнай інвентарызацыі аб неадпаведнасці займаемага памяшкан-

ня ўстаноўленым санітарным і тэхнічным патрабаванням (калі просьбы аб пастанове на ўлік матывуюцца неадпаведнасцю памяшкання гэтым патрабаванням). Грамадзяне, якія карыстаюцца правам першачарговага ці пазачарговага атрымання жылых памяшканняў, дадаткова павінны прадаставіць дакументы, якія пацвярджаюць гэтае права.

Грамадзянін, што стаіць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, мае права ў парадку чарговасці атрымаць крэдыт на будаўніцтва жыллага памяшкання ў саставе жыллёва-будаўнічага кааператыва, калектыву індывідуальных забудовшчыкаў і ў парадку долевага ўдзелу ў жыллёвым будаўніцтве. Што ж датычыцца набывання кватэры паўторнага засялення па невялікаму кошту, то для ўдакладнення гэтага пытання неабходна звярнуцца ў мясцовы выканаўчы і распарадчы орган па месцы жыхарства.

У адпаведнасці з артыкулам 5 Закона «Аб прыватывацыі жыллёвага фонду Рэспублікі Беларусь» не падлягаюць прыватывацыі жыллёвыя памяшканні ў інтэрнатах.

(Заканчэнне будзе.)

АКТУАЛЬНЫ КАМЕНТАРЫЙ

ВАРШАЎСКІЯ ПАЛІТЫКІ ВЫРАШЫЛІ ПАБУДАВАЦЬ СЦЕНКУ З ПАЛЯКАЎ?

«Садам з Беларусі». Няцяжка здагадацца, што гэта назва газетнай публікацыі аб нашай дзяржаве. Не памыліцца той, хто падумае, што яна ўзята з лексікона апазіцыйнай прэсы. Артыкул пад прыведзеным у пачатку абзаца загаловам і за подпісам Яна Чурчэвіча з'явіўся ў Польшчы. Вельмі ж нераўнадудна там да Беларусі і да Лукашэнкі. Не падабаецца. Так не падабаецца, што падводзіць пачуццёвыя меры. Даўно падводзіць. І настолькі, што спецыялысты часопіса «Вспрос» могуць дазволіць сабе папрацаваць з фарбамі і пэндзілем над партрэтамі Лукашэнкі і надаць кіраўніку Беларусі такія рысы, якімі маці яго зусім не надзяляла. Глядзіце, маўляў, суайчыннікі, як нам не пашанцавала з суседзямі. Але раней гэта здаралася эпизодычна. З прыходам да ўлады новага ўрада Польшчы «ўзялася» за Беларусь пасапраўдну. Узялася вучыць жыць. У першую чаргу — вучыць дэмакратыі.

У Польшчы, між іншым, вельмі любяць паразважаць на тэму: пашанцавала ёй ці не пашанцавала з суседзямі. Ды што там паразважаць, падкрэсліць: не пашанцавала і ўсе тут, таму заўсёды была вымушана Рэч Паспалітая шукаць сяброў далёка ад сваіх граніц. Нават такі вядомы чалавек, які кінаўрэжысёр Анджей Вайда, разважае такім чынам.

Пакінем убакі простае жыццёвае пытанне: у якое становішча ставіць сябе, скажам, асобы чалавек, які не жадае мець добрых адносін з суседзямі, з якімі яму ўсё роўна прыйдзе жыць. Калі ўжо закруцілі і гістарычны аспект, скажам ад іншым. А ці пашанцавала суседзям Польшчы на Польшчу? Напрыклад, прусам, тым самым, ад якіх засталася ў гісторыі толькі імя пасля таго, як іх галоўны князь Конрад Мазавецкі заклікаў таўтонскіх рыцараў? Беларусам, літоўцам, украінцам, чые землі на працягу многіх стагоддзяў падвяргаліся экспансіі з-за Буга? Чэхам, у якіх у самы цяжкі для іх час гітлераўскага ўварвання ў сакавіку 1939 санацыянары Польшчы адхілілі кавалак тэрыторыі: Заользье і Цешынскую Сілезію? Нават Чэчэльчы параўнаў тады Польшчу з гіенай. Цяперашнія палітыкі і публіцысты ў Варшаве часта паўтараюць, што ў верасні 1939 Саветы нанеслі ім «удар у спіну». А вось аб тым, што гэты палітычны прэзідэнт стварыў польскімі дзяржаўнымі мужамі, упарты забываюць. Нездарма забываюць, ведаюць, значыць, што прэзідэнт у палітыцы многае значыць.

Аказваўшыся паміж Германіяй і Расіяй-Расіяй, Польшча заўсёды апасалася агрэсіі з-за Эльбы і заўсёды інтрыгавала супраць Расіі, страчвала землі на захадзе і старалася кампенсавать стра-

ты на ўсходзе. У польскай літаратуры на гістарычныя тэмы часта можна сустрэць напоўненыя гордасцю словы аб тым, як кароль Баляслаў Храбры спрабаваў свой меч аб кіеўскія вароты. Калі гэта было? У адзінаццатым стагоддзі. А пасля Крэўскай уніі пачалася адкрытая шматвяковая палітычная, ваенная, эканамічная, духоўная экспансія польскай дзяржавы на землях цяперашняй Беларусі і Украіны. Яна — са стагадовым, выратавальным для нас, перапынкам — працягвалася ад Ягайлы да Пілсудскага, які не саромеючыся казаў: сфера польскай актыўнасці ляжыць на ўсходзе.

Цяперашні міністр замежных спраў Польшчы, які на чале дэлегацыі АБСЕ збіраецца інспектаваць Беларусь і ставіць нам ацэнкі па паводзінах, пры жаданні можа наведваць, напрыклад, Брэстчыну. Там яшчэ жывыя людзі, якія могуць раскажаць, як каралі беларускіх дзяцей у школах за кожнае слова, сказанае не па-польску, як базілітасна закрываліся беларускія школы. А педагогі, вучоныя без цяжкасцяў растлумачаць, што навучанне дзяцей на чужой для іх мове з'яўляецца адной з формаў насаджэння непісьменнасці сярод большасці насельніцтва. Чужая мова лёгка забываецца, а на роднай чалавек ведаў і не атрымліваў. Вось такая атрымліваецца гісторыя з асветай.

Няцяжка нагадаць і словы польскага міністра культуры, сказаныя ў пачатку трыццаціх гадоў, аб тым, што праз паўстагоддзя на «крэсах усходніх» не будзе нават пахнуць беларусамі. Калі б ажыццявілася гэта задумка, мы ўжо не мелі б права быць самімі сабой. А гэта ўжо гісторыя са свабодай і дэмакратыяй.

І тым не менш, нягледзячы на такія вострыя гістарычныя следы, пакінутыя на беларускіх землях і ў беларускіх душах, польская дзяржава зноў бярэ на сябе смеласць вучыць нас дэмакратыі. Сіндром «крэсаў усходніх» працягвае гназдзіцца ў душы саноўніка за Бугам. Вельмі хочацца зноў пакіраваць у былых вогчынах каралевы Ядвігі і каралевы Боны. Вядома, яны разумеюць, што гэта ўжо немагчыма, але немагчыма заўсёды хочацца больш, чым магчыма.

І ўсё-такі гэта, хутчэй за ўсё, спадарожны момант, чым галоўны. Сутнасць справы заключаецца ў тым, што польскія палітыкі зноў павярнулі свае позіркы на захад. Сімптомы ахаладжэння да Беларусі намеціліся даўно, ад гэтых сказаў многія, хто наведваў Польшчу. Тут можна ўзгадаць і словы прэзідэнта Кваснiewскага, які раптам пачаў праўляць клопат аб дэмакратыі ў Беларусі, і перадыслакацыю да Буга польскіх воінскіх фарміраванняў,

і, вядома ж, уведзеныя напружаныя дадні гэтага года новыя правілы перасячэння граніцы для нашых і расійскіх грамадзян, і заяву кіраўніка беларускага КДБ аб асаблівай увазе польскіх спецаў да нашых суайчыннікаў.

Між іншым, грамадзяне Беларусі і Расіі ездзілі ў Польшчу не з пустымі кішэнямі. Наадварот, яны пакідалі там многія сотні мільёнаў долараў, і ў Польшчы, асабліва ў прыгранічных ваяводствах, утварыліся цэлыя грамадскія слаі, якія жывуць менавіта дзякуючы «чаўнакам». Імі таксама былі з абурэннем успрыняты новыя правілы перасячэння граніцы. Пасля таго, які апусцілі рынкі ў Беластоку, Лодзі, адбыліся шматлікія пратэсты. У Беластоку дайшло да таго, што тысячы гандляроў з мясцовых базараў, абароты на якіх зменшыліся на 50–80 працэнтаў, як паведамыла польскае тэлебачанне, заблакіравалі адзіночную дарогу да пагранічнага пераходу, паграбуючы адмены новаўвядзенняў. У адказ ад уладаў пачуліся абвінавачванні ў адрас беларускага боку і адкрытае хіджства: ай-яй, у сувязі са скарачэннем наплыву беларусаў з вузвіцця вярбовачная база для польскіх спецслужбаў.

У пазіцыі, якую занялі польскія афіцыйныя асобы і прэса, што адлюстроўвае іх думку, не можа не здзіўляць адзін аспект: яны не хочуць нічога чужа. Пан Герэмак збіраецца ў Мінск толькі як кіраўнік дэлегацыі АБСЕ і не мае намеру, паводле яго слоў, весці размову аб двухбаковых адносинах, быццам гэтыя адносіны яны або яны былі і ёсць бездакорныя.

Спецыял ад прэсы проста бесцырымонны. Адзін з іх, Антоні Падольскі, прадстаўлены газетай «Жычэ» як спецыяліст па праблемах Усходу і нацыянальнай бяспекі, сцвярджае: у папроках беларускага боку не трэба шукаць логікі (!), іх узровень і метады тыповыя для савецкай прапаганды, а вакол Лукашэнкі групуецца якраз па-прасавецку настраеная частка насельніцтва. Нічога сабе частка, пан Падольскі. Прэзідэнт Кваснiewскі і ў сне не можа ўбачыць, што яго падтрымлівае звыш 80 працэнтаў насельніцтва.

Ад гэтай позы яўна патыхае высакамернасцю, і пану Падольскаму, відаць, няцяжка, што з-за гістарычных прычын, аб якіх ужо было сказана, такія манеры ў паводзінах палякаў беларусамі ўздымаюцца асабліва балюча, выклікаючы рэфлектыўнае непрыманне.

Далей — больш. Польшча, маўляў, фактычна пагранічная дзяржава ў НАТО, і калі яна жадае праводзіць актыўную палітыку на Усходзе (!), то рана або позна ўвойдзе ў канфлікт з недэмакратычнымі рэжымамі за Бугам (забыў пан Падольскі, які ня-

даўна ў недыктатарскай Польшчы «адміцелілі» школьнікаў дубінкамі). Ва ўсёй гэтай справе яго не пакоіць толькі адно: заходні рэзананс. Можна, які-небудзь амерыканскі сенатар выкарыстае польска-беларускі канфлікт як аргумент супраць прыняцця Польшчы ў НАТО.

Такім чынам, Польшча рвецца ў НАТО і ЕС так, што гатовы выскачыць з уласных штаноў, даказваючы, што менавіта яна больш за ўсё падыходзіць для ролі натаўскага фарпоста на Усходзе. У сваім праіганні перад Вашынгтонам яе лідэры, забыўшы, што на польскай зямлі зажалі яшчэ не ўсе раны другой сусветнай вайны, дайшлі да таго, што аднымі з першых падтрымалі намер амерыканцаў бамбардзіраваць Ірак. Што ж, які жажуць, Бог усё бачыць.

У Беларусі няма антыпольскіх настрояў. У нас захоўваюцца павяжлівыя адносіны да палякаў, не прынятыя ўсё валіць у адну кучу. Міцкевіч, Манюшка, Рэймант, Матэшка, Івашкевіч, Вайда, Каваларовіч, Брыльска шануюцца, як і раней. Шматмільярды сумы да святкавання 200-годдзя А.Міцкевіча выдзеліла менавіта дзяржава. Ушаноўваюцца заслугі герояў баёў пад Леніна і Монтэ-Касіна. Як заўсёды, папулярны польскі фільм. У беларускай прэсе не з'явілася ніводнай карыкатуры або публікацыі, якія закраналі б Аляксандра Кваснiewска ў сувязі з яго дыпломнымі або мэблева-рэкламнымі непрыемнасцамі.

Аднак беларусаў зусім не прываблівае перспектыва, пры якой, паглядзеўшы на заходні бераг Буга, убачыць не твар суседа, а спіну, ды яшчэ не польскую, ды яшчэ і з аўтаматам. А ў гэтым выпадку, зусім відавочна, што пад прыкрыццём палітычнай рыторыкі Польшча можа стаць бар'ерам на шляху зносінаў дзяржаў і народаў.

Няўдзячная роля. Калі здаецца, што з палякаў пабудуюць раздзяляльную сценку ў цэнтры Еўропы, калі такую цану за Бугам гатовы заплаціць за прыняцце ў ЕС і НАТО, гісторыя польскай знешняй палітыкі дапоўніцца непрыгляднай главой. Спадабаецца гэта ці не спадабаецца Варшаве, але непазбежна будзе праведзена паралель з дзеяннямі польскіх легіянераў у Іспаніі ў пачатку мінулага стагоддзя, дзе яны, напісаўшы на сваім сцягу ідэалы барацьбы за свабоду свабоды дзяржавы, душылі свабоду іспанскага народа. І не толькі іспанскага.

Архітэктарам такой палітыкі варта было б помніць, што такая сценка рана або позна разбураецца і пакідаюць аб сабе і будаўніках вельмі дрэнныя ўспаміны.

Аляксандр АЛЯКСЕЕЎ,
БЕЛТА.

ПОГЛЯД

ВЯСНА-98: ЧАКАННІ І ІЛЮЗІІ

На працягу апошніх трох гадоў надыход вясны прыносіў у палітычнае жыццё Беларусі прыкметнае ажыўленне. Варта нагадаць хаця б перадрэфэрэндумныя страсі ў сакавіку-красавіку 1995 года, або дзве інтэграцыйныя кампаніі (па стварэнню спалучэння беларуска-расійскага Супольніцтва, а потым Саюза), якія прыпалі якраз на летаўную і пазалетаўную вясну. Ці прадоўжыць гэту тэндэнцыю вясна ўзору 1998 года?

Бурныя падзеі сёлета не прадбачыцца. І правая, і левая апазіцыя перажывае глыбокі крызіс. Часы, калі Беларусі народны фронт быў здольны вывесці на вуліцы пад сваімі сцягамі паўсотні тысяч прыхільнікаў, падобна, засталіся ў мінулым. Гэта ж мінула лепшыя часы і для камуністаў. Трэшчына ў камуністычным руху, якая ўтварылася паўтара года таму, напружаны лістападаўскага рэфэрэндуму 1996 года, не толькі захавалася, але і паглыбілася. Сярод камуністычных лідэраў у цяперашняй Беларусі няма асобы, якая б здольная была адчуваць левыя прарасійскія лозунгі лепш, чым гэта робіць прэзідэнт. А спробы аб'яднаць камуністычны электарат на апазіцыйнай у адносінах да прэзідэнта Лукашэнкі платформе і ўвогуле бесперспектыўныя — вопыт Васіля Новікава і Сяргея Калякіна яскрава пра гэта сведчыць.

У сёлетнім сакавіку нямаю дад, якія тэарэтычна маглі б стаць падставай для масавых апазіцыйных выступленняў і пад чырвонымі, і пад бела-чырвонымі сцягамі. 13—15 сакавіка спаўняецца 100 гадоў з часу правядзення ў Мінску і з'езда РСДРП, які стаў калейскай КПСС. Яшчэ дзесяць гадоў таму спецыяльна да гэтай даты адной з вуліц у цэнтры беларускай сталіцы было прысвоена імя Пятра Румянцава — уладальніка зялёнага драўлянага дома на беразе Свіслачы, дзе нелегальна сабраліся стваральнікі РСДРП. Сёлета стагоддзе камуністычнага з'езда будучы адзначаць толькі камуністы. Робіцца спроба сабраць прадстаўнікоў больш як тэзіна кампартый, што ўтварыліся на абломках колішняй КПСС. Аднак да адзіства постсавецкім камуністам гэта ж далёка, як і іх колішнім папярэднікам.

15 сакавіка — чацвёртая гадзіна Канстытуцыі 1994 года. Гэты дзень дагэтуль пазначаны ў календары чырвоным колерам, хоць краіна ўжо больш як год

жыве паводле Канстытуцыі ўзору 1996 года. Галоўны абаронца Канстытуцыі, створанай у 1994 годзе, — Вярхоўны Савет 13-га склікання. Ступень яго рэальнай сілы, верагодна, і будзе прадэманстравана 15 сакавіка.

Нарэшце, 25 сакавіка — 80-годдзе Беларускай Народнай Рэспублікі — першай спробы (у новай гісторыі) стварыць незалежную беларускую дзяржаву. Менавіта на гэты дзень у апошнія гады прыпалі найбольш масавыя акцыі пратэсту апазіцыі — Народнага фронту і ягоных саюзнікаў. Робяцца спробы паўтараць нядаўні вопыт і цяпер. Аднак малаверагодна, што ў сённяшніх умовах гэта магчыма. Па-першае, у грамадскай свядомасці ўжо няма таго адчування неабеспекі страты дзяржаўнай незалежнасці, якое было год і два гады таму і якое клікала мінчан на вуліцы. Па-другое, сваю ролю адыгралі жорсткія меры ўладаў у адносінах да ўдзельнікаў масавых акцый пратэсту (асабліва гэта паўплывала на палітычную актыўнасць студэнтаў). Патрэбна, адбываецца і стомленасць, расчараванне, страта веры тых прыхільнікаў нацыянальна-дэмакратычнай ідэі, спадзяванні якіх за мінулыя дзесяці гадоў беларускія дэмакраты не спраўдзілі: да ўлады прыйсці не здолелі і страцілі нават тое, нягледзячы на само ўпала ім у рукі ў далёкім ўжо 1991 годзе.

Гэту тэндэнцыю ўлавіў лідэр БНФ Зянон Пазняк, які нядаўна даслаў з эміграцыі кіраўніцтву Фронту ліст з папярэджаннем: «Яшчэ паўгода такога паралічу — і Беларускай народнай фронт я сур'ёзная апазіцыйная сіла перастане існаваць і будзе выцеснена на перыферыю грамадскага жыцця».

Па ўсім відаць, што працэс гэты не толькі пачаўся, але ўжо ўступае ў сваю заключную стадыю. Прапанова Зянона Пазняка аб узмацненні ролі Рады БНР у эміграцыі — гэта, па сутнасці, прызнанне ўласнага паражэння.

Хутчэй за ўсё, нас чакае спакойная ў палітычным плане вясна: апазіцыя не прынясе уладам прыкметных клопатаў. Куды больш значным выпрабаваннем стане вясна сельскагаспадарчая і звязаны з яе прыходам непазбежны рост інфляцыі, якую на ўрад ці ўдасца ўтрымаць у межах 2 працэнтаў. Але да гэтых часовых цяжкасцяў беларускае насельніцтва за апошнія гады прывыкла.

Валянцін ЖДАНКО.

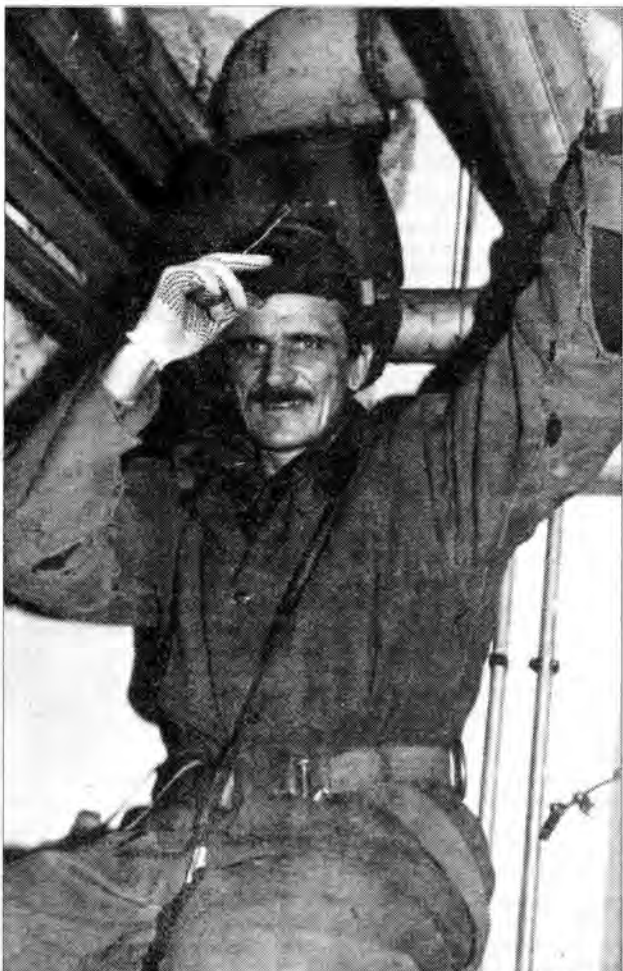
Пракуратура рэспублікі выказвае глыбокае спачуванне Старшынні Вышэйшага Гаспадарчага суда Рэспублікі Беларусь Бойку У. В. з прычыны трагічнай гібель БРАТА.

Бэлька асцыляцыі нарэшце ўстаноўлена на месца.

Механік па рамонту ЭСПЦ Уладзімір ІВАНОЎ.

Зваршчык Васіль КАЧАНАЎ.

НА БЕТОННАЙ падлозе нерухома ляжала вялікая бэлька. Як растлумачылі нам, на яе потым будуць манціравацца механізмы асцыляцыі. Таму і сама бэлька называецца асцыляцыйнай. Гэту трыццацісямітонную аграмадзіну трэба ўзняць на 13,5 метра і зманціраваць з дакладнасцю сотых доляў міліметра.

Брыгадзір Мікалай Максіменка ўзмахвае рукой. У тое ж імгненне тоўстыя сталёвыя тросы на маставым кране пачынаюць плаўна рухацца. І вось ужо бэлька завісае ў паветры. Павольна яна ўзнямаецца ўсё вышэй і вышэй.

Цяжка сказаць, што адчувае ў гэты імгненні машыніст маставага крана Надзея Каровіна. Яна адна з самых вопытных кранаўшчыкоў, а таму менавіта ёй давераны гэты адказны пад'ём. Кран працуе, што называецца, на мяжы дапушчальнага, бо яго грузапад'ёмнасць — 40 тон, а вага грузу — 37 тон. Да таго ж навокал усё ў суцэльным перакрываанні калон і бэлек, а таму прасторы для маневру амаль няма. Не дай Божа, гэта махіна за нешта зачэпіцца.

Праходзіць яшчэ некалькі хвілін. Каб бэлька залішне не хісталася, да яе прывязаны страхавачныя канцы, за якія трымаюцца рамонтнікі. Кожны рух дакладна разлічаны.

А ў памяці нядаўняга размова з дырэктарам па знешніх эканамічных сувязях БМЗ Генадзем Шыленкам. З якой гордасцю апавядаў ён пра справы і клопаты калектыву, асабліва што датычыцца асваення новых рынкаў!

— Ужо сёння дзесяткі краін свету ахвотна набываюць нашу прадукцыю, — зазначыў Генадзь Якаўлевіч. — Мы пастаўляем пракат, арматуру і корд у Германію, Аўстрыю, Францыю, Англію, Бельгію, Галандыю, Швецыю, Нарвегію, Венгрыю, Балгарыю. Пакрысе асвойваем рынкі Туніса, Марока... Патэнцыяльнымі спажывальцамі нашай прадукцыі з'яўляюцца Ганконг, Тайвань, Кітай, Філіпіны, Сінгапур і многія іншыя краіны Азіі. Нека атрымалі заказ з ЗША на пастаўку туды 1000 тон пракату. Усё б нічога, але замест традыцыйных міліметраў і сантыметраў там дыяметр вымяраецца ў дзюймах. Справіліся і з гэтым не зусім звычайным заказам. Цяпер адтуль паступаюць новыя заяўкі, у тым ліку і на корд. А нядаўна паступіла цікавая прапанова стварыць сумеснае прадпрыемства. Цяпер распрацоўваюцца неабходныя дакументы. А ўвогуле ў Еўропе ўжо створа-

ны і працуюць два нашы СП. Добрая адносіны ўсталяваліся і з Егіптам. Там з вялікай павагай ставяцца да беларускіх металургаў, нашай прадукцыі. Нярэдка ў месяц адгружаем туды больш як 15 тысяч тон арматуры і літай загатоўкі. Цяпер у гэтай краіне працуюць нашы спецыялісты. Яны дапамагаюць арабам у будаўніцтве і асваенні металургічных вытворчасцяў.

Здавалася б, пры такім размаху можна, як кажуць, спачываць на лаўрах. Завод сам па сабе — унікальная вытворчасць, пабудаваная па апошняму слову навуцы і тэхнікі. Што яшчэ трэба?

— Навука і тэхніка не стаюць на месцы, — усміхаецца Генадзь Якаўлевіч. — Апошнім часам з'явілася нямаля новых распрацовак у металургічнай справе. А гэта — павышэнне якасці прадукцыі, а значыць і новых рынкі збыту. Ды і механізмы старэюць. А таму і ўзнікла патрэба ў мадэрнізацыі вытворчасці. І яе вырашылі пачаць з рэканструкцыі машыны бесперапыннага разліву сталі.

Сёння ой як няпроста не толькі будавацца, але нават праводзіць рэканструкцыю. Бо на ўсё патрэбны валютныя сродкі. І немалыя. Уззяць той жа кантракт на мадэрнізацыю машыны бесперапыннага разліву сталі. Ён ацэнены недзе ў 9,2 мільёна рублёў. Няпроста ў наш час знайсці такую процьму грошай! І вось кіраўніцтва завода дамовілася з аўстрыйскім банкам, які і адкрыў крэдытную лінію для запуску абсталявання, якое ў сваю чаргу будзе пастаўляць аўстрыйская фірма «Фэст-Альпіне». Іх жа спецыялісты ажыццяўляюць кантроль за правядзеннем рэканструкцыі. У адноўленне ад будаўніцтва завода, калі ён здаваўся «пад ключ», дзе ўсе работы выконвалі замежныя рабочыя і спецыялісты, цяпер яны ажыццяўляюць толькі нагляд за ходам мантажу вузлоў і аграгатаў. Манціруюць жа абсталяванне нашы рамонтнікі, а таксама спецыялісты электра-сталеплавільнага цэха, які ўзначальвае Міхаіл Гуляеў. Дарэчы, на перыяд рамонтных работ ён з'яўляецца тут старшым, непасрэдна адказвае за арганізацыю ўсяго рамонтнага канвеера.

Пацікавіліся, а як жа завод будзе разлічвацца з аўстрыйскім «Эрстэ-банкам» за прадстаўлены крэдыт? Аказваецца, банк гатоў узяць прадукцыю, што будзе рэалізавана па існуючых у свеце цэнах, вылучаныя сродкі і пойдуць на пагашэнне крэдыту. Адначасова заключаны кантроль з

БМЗ—«Фэст-Альпіне» мост — у будучыню

У час апошняга наведвання горада беларускіх металургаў Жлобіна нам пашчасціла прысутнічаць на цырымоніі падпісання дагавора з вядомай у свеце аўстрыйскай фірмай «Фэст-Альпіне». Знакамітая падзея адбылася 22 кастрычніка мінулага года. Знамянальна тое, што менавіта гэта фірма ў пачатку васьмідзесятых гадоў стала генеральным падрадчыкам пры ўзвядзенні волата айчынай металургіі — БМЗ. У наступным годзе спаўняецца пятнаццаць гадоў з дня яго ўводу ў эксплуатацыю.

І хоць па сённяшні дзень завод, які ўжо амаль дзевяць гадоў узначальвае кандыдат тэхнічных навук Юрый Феакістаў, упэўнена нарошчвае вытворчы патэнцыял, заваёўвае ўсё новыя рынкі ў све-

Генеральны дырэктар БМЗ Юрый Феакістаў.

Дырэктар па знешніх эканамічных сувязях Генадзь ШЫЛЕНКА.

трыма італьянскіх рэканструкцыйна-монтажных установаў. Тут будуць з'явіцца механізмы па гэтаму высокатэхналагічнаму. Агульны кошт ацэнены ў 6,7 мільёнаў. Работы плануюць пачаць тут недзе ў сакавіку — у ліпені. Таксама ў гэтым годзе пачаць з аўстрыйскай фірмай «Фэст-Альпіне» канструкцыю сталеплавільнага цэха, а таксама і рэканструкцыю сталеплаўнага цэха. Гэтыя станаўляюць задачу для плаўкі. Калі рэканструкцыя плаўнага цэха займала б гады, то пасля рэканструкцыі плаўнага цэха зойме недзе 20—25 працэнтаў

Група заводскіх і аўстрыйскіх спецыялістаў вядуць ажыўленую дыскусію.

«Фест-Альпіне»: будучыню

це, а яго прадукцыя першай сярод айчынных прадпрыемстваў уда-стоілася еўрапейскага сертыфікату якасці, аднак час няёмольна бярэ сваё: старэе абсталяванне, зношваюцца механізмы, да таго ж у апошні час з'явілася шмат больш прагрэсіўных метадаў павышэння якасці плавак.

Словам, наспела праблема рэканструкцыі прадпрыемства. Але ад падпісання пратакола да ажыццяўлення намеру, як вядома, праходзіць пэўны час. І тут не ўсё адразу завярцелася. З тае пары мінула некалькі месяцаў. І вось нарэшце паступіла доўгачаканае запрашэнне са Жлобіна: «Прыязджайце. Пачалася рэканструкцыя трэцяй машыны бесперапыннага разліву сталі».

Іжэўскія гутарыцы з аўстрыйскімі спецыялістамі.

Іжэўскія фірмы на ўласную адрэгуляваную лату ў цэху металакоруду зманціраваны на пакрыццю ласокатрывалага корны кошт кантракта ў 6,7 мільёна долараў. Тут жа ў электростале-плавільным цэху прысутнічаюць аўстрыйскія спецыялісты. Яны ўважліва назіраюць за тым, як вядзецца мантаж бэлькі асцільцы. Гутарым з кіраўніком будляцкоўкі Хельмутам Баўмгартнерам. У свой час ён удзельнічаў у будаўніцтве трэцяй чаргі БМЗ. Было гэта гадоў дзесяць таму. І вось зноў ён у Жлобіне. Разам з ім у якасці шэф-спецыялістаў яшчэ 11 чалавек.

— Раней усе работы выконвалі нашы рабочыя і спецыялісты, — тлумачыць Хельмут Баўмгартнер. — Як і папярэднія дзве чаргі завода, мы і трэцюю чаргу здавалі «пад ключ». Самі мантажвалі, самі вялі наладку абсталявання, самі адказвалі за якасць работ. Вашы спецыялісты толькі прыма-лі аб'екты, асвойвалі іх, вядома, пад нашым наглядом. Тут жа ўсе работы выконваюць мясцовыя спецыялісты, мы толькі ажыццяўляем нагляд, даём неабходныя кансультацыі, правяраем якасць мантажу. Пакуль ніякіх прэтэнзій няма, хоць з пачатку работ прайшло ўжо некалькі дзён. Як тэхналагічная, так і выканаўчая дысцыпліна — на вышыні!

Вельмі прыемна было па-чуць падобную ацэнку з вуснаў такога вопытнага майстра сваёй справы, якім з'яўляецца Хельмут Баўмгартнер. Гэта сведчыць пра тое, што і ў нас з'явілася нямала высакласных спецыялістаў, якія ні ў чым не ўступаюць замеж-ным. Да таго ж выкарыстанне сваіх кадраў дазволіць эканомі-ць нямала сродкаў.

Паступова, сантыметр за

сантыметрам, бэлька ўзня-еца ўгору. А побач, за не-калькі метраў, аўстрыйскі ге-адзіст Эрвін Кораб робіць здымак восі для ўстаноўкі но-вай машыны. Яму дапамагае наш спецыяліст Ірына Шаку-ра, якая, дарэчы, нядрэнна ва-лодае нямецкай мовай.

А тым часам бэлька ўзня-лася амаль пад самы дах. Па-вольна яе заводзяць у праём зоны другаснага ахалоджван-ня. Далей пачалася наогул ювелірная работа. Праём у даўжыню недзе каля сямі ме-траў. Прыкладна такога ж па-меру і бэлька. Тут ужо ў раз-лік бяруцца не толькі санты-метры — нават міліметры.

Праходзіць некалькі хвілін — і бэлька на месцы. Далей геадзісты правяраюць цэн-роўку, але гэта ўжо чыста тэх-нічныя замеры. Галоўнае — пад'ём удаўся. І мала таго што на ўсё затрачана каля гадзі-ны, дык яшчэ пад'ём прайшоў, як кажуць, без сучка і задзі-рынкі. Нашы рабочыя і спецы-ялісты ў каторы ўжо раз пра-дэманстравалі свае ўмель-ства, вытрымку, волю. Радас-ны настрой панаваў і ў замеж-ных спецыялістаў. Адчуваец-ца, што такая вось ювелірная работа і ім даспадобы.

За дзейнасцю сваіх спецы-ялістаў уважліва назірае стар-шы майстар электростале-плавільнага цэха Рафаіл Гініяту-лін. Як і многія іншыя, ён ве-тэран завода, прыехаў сюды яшчэ ў 1984 годзе ажно з Ма-гітагорска. Побач з ім стар-шы майстар цэха па рамонту металаургічнага абсталявання Юрый Алёшын. І ён тут далё-ка не навічок. Таму і даверылі яму такую адказную справу, як рэканструкцыя машыны бес-перапыннага разліву сталі. І па ўсім бачна, нядрэнна спраў-ляецца са сваёй задачай.

Шмат цяпер клопатаў і ў механіка па рамонту электра-стальцэха Уладзіміра Іванова.

І ў яго за плячыма больш як трыццаць гадоў металаургічна-га стажу, у тым ліку і на БМЗ, дзе ён працуе ледзь не з сама-га пачатку будаўніцтва, бо пры-ехаў сюды яшчэ ў 1983 годзе.

Паралельна з мадэрнізацы-яй машыны бесперапыннага разліву сталі вядзецца і рэкан-струкцыя помпавай станцыі. З гордасцю паказвае гэты аб'-ект начальнік аддзела аргані-зацыі рамонту БМЗ Аляксандр Талакноў. Разам з ім спуска-емся ў памяшканне помпавай станцыі. Там шчыруюць ман-тажнік Іван Бярдзюгін і звар-шчык Васіль Качанаў. Яны манціруюць трубаправоды.

А ў суседнім памяшканні поўным ходам ішло падклю-чэнне кабельнай сістэмы аў-таматызацыі кіравання машы-ны бесперапыннага разліву сталі. І тут начальнік участка аўтаматызацыі электростале-плавільнага цэха Уладзімір Правіракоў з гордасцю рас-казваў пра тое, з якой сама-адданасцю працуюць рамонт-нікі. Дарэчы, пераважная большасць работнікаў участ-ка — спецыялісты з вышэйшай адукацыяй.

І наогул, дзе б мы ні пабы-валі ў гэты дзень, усюды кіпе-ла напружаная праца. Рэкан-струкцыя машыны беспера-пыннага разліву сталі пачала-ся позна ўвечары 14 лютага, і з таго часу тут ні хвіліны ніхто не сядзеў склаўшы рукі.

Апошні дзень завяршэння ўсіх работ — 8 сакавіка. А ўжо на наступны дзень машына павінна ўступіць у эксплуата-цыю. У гэтым не сумняваюц-ца ні спецыялісты «Фест-Аль-піне», ні, тым больш, нашы ра-монтнікі. Тут, у сценах стале-плавільнага цэха, нараджаюц-ца новыя ўзоры супрацоўніц-тва нашых і замежных спецы-ялістаў, фактычна ствараецца своеасаблівы мост у будучы-ню. Бо гэта толькі пачатак той велізарнай работы, якую трэ-ба ажыццявіць па поўнай рэ-канструкцыі завода і якая ацэ-нена больш як у паўтары сот-ні мільёнаў долараў. Дарэчы, менавіта пра гэта расказваў у час нашай сустрэчы генераль-ны дырэктар БМЗ Юрый Фе-акцістаў. Увесь працэс мадэр-нізацыі зойме недзе больш як два гады. Затое пасля завяр-шэння ўсіх работ гэта будзе фактычна новы завод, роўна-га якому, бадай, не будзе не толькі ў Еўропе, але і ў свеце. Прыкладна на 30 працэнтаў вырастуць аб'ёмы вытворчас-ці прадукцыі, недзе на пара-дак — якасць. Падумалася: па-шанцавала людзям, што пра-цуюць на такім заводзе! Не менш пашанцавала і заводу, на якім такія працаўнікі! Яны і будуць гэты самы мост у бу-дучыню.

Сяргей ПАХОМАЎ і Генадзь КЛЕШЧАНКА за падключэннем кабеляў сістэмы аўтаматызацыі.

ІДЗІ І ЛЮДЗІ

Агульны выгляд БМЗ.

Аўстрыйскі спецыяліст Алоіз КАЙЗЕР (у цэнтры) правярае схему разам са старшымі майстрамі Рафаілам ГІНІЯТУЛІНЫМ і Юрыем АЛЁШЫНЫМ.

Аўстрыйскі геадзіст Эрвін КОРАБ.

Вогненныя маланкі ад газаваркі.

Рэпартаж з БМЗ вялі спецыяльныя карэспандэнты «Звязды» Уладзімір ГОЙТАН і Мікалай АМЕЛЬЧАНКА (фота).

3 ГОДНА З ЗАКЛЮЧАНЫМ ДАГАВОРАМ, прадпрыемства павінна было вярнуць банку пазыку да 31 студзеня 1998 г. Інакш заводу «свацілі» вялікія штрафныя санкцыі і наогул пагражала даўгавая яма.

Кіраўніцтва завода, каб не дапусціць яго разарэння, кінулася ў многія дзяржаўныя інстанцыі для неадкладнага вырашэння пытання па выплаце валютнай банкаўскай пазыкі. Напачатку здавалася, што лёд крануўся. У Міністэрстве сельскай гаспадаркі і харчавання РБ з удзелам адказных работнікаў канцэрна «Белдзяржхарчпрам» і ўпраўлення гандлю Мінгарвыканкама адбылася пашыраная нарада, на якой абмяркоўваўся далейшы лёс МЗШВ. Былі прапанаваны два варыянты вырашэння праблемы: дапамагчы заводу канверсаваць неабходную рублёвую суму ў амерыканскія долары і выплаціць крэдыт, а ў выпадку адсутнасці валютных сродкаў унутры рэспублікі дазволіць прадаць за межы Беларусі 1.500.000 бутэлек шампанскага і вырабленую суму зноў-такі накіраваць на пагашэнне банкаўскай пазыкі і працэнтаў па ёй. На жаль, гэтыя прапановы па розных прычынах не былі ўвасоблены ў жыццё. Варыянт з экспартам беларускага шампанскага напярэдадні навагодніх святаў быў малапрыгодным ужо толькі па той прычыне, што МЗШВ павінен быў выканаць прэзідэнцкае распараджэнне

не аб забеспячэнні ўнутранага рынку гэтым пеністым напіткам. На прадпрыемстве патрабаванні кіраўніка дзяржавы былі неадкладна выкананы, дзеля чаго амаль два месяцы працавалі без выхадных, адпускаючы сваю прадукцыю толькі гандлёвым арганізацыям рэспублікі. (Праўда, айчыны гандаль і пры такіх аб'ёмах паставак умудраўся ствараць штучны дэфіцыт шампанскага. — **Аўт. У. З.**)

Між тым, пакуль сталічныя шампаністы запаўнялі беларускі рынак таварам, у іх захоўвалася надзея на станоўчае вырашэнне праблемы. Першы віцэ-прэм'ер Пётр Пракаповіч дае Нацыянальнаму банку РБ даручэнне № 06/217-1153 ад 27.11.1997 г. аб аказанні заводу дапамогі ў канвертацыі грашовых сродкаў, на што Нацбанк пісьмом ад 03.12.97 № 31010/5655 адмовіў у вырашэнні ўказанага пытання. Пазней, 19 снежня 1997 г., Пётр Пракаповіч звяртаецца да: Генадзя Сяргеевіча АЛЕЙНИКАВА, старшыні Нацбанка РБ:

«Падатковыя паступленні ў бюджэт па заводу шампанскіх він складуць у 1997 годзе больш як 300 мільярдаў рублёў. Нельга дапусціць зніжэння вытворчасці шампанскага ў 1998 годзе і задыягнаставаць патрэбу ўнутранага рынку ў ім.

Прашу яшчэ раз разгледзець і адшукаць магчымасці канвертацыі сродкаў заводу».

Георгія Аляксеевіча ЯГОРА-

Па слядах нашых выступленняў

Мінскі завод шампанскіх він: сігнал «SOS»

застаецца без адказу

У канцы мінулага года «Звязда» падрабязна знаёміла сваіх чытачоў з няпростай фінансавай сітуацыяй, якая склалася на Мінскім заводзе шампанскіх він, пасля таго як МЗШВ узяў у Белзнешэканомбанку валютны крэдыт у суме 3 мільёнаў амерыканскіх долараў пад 26 працэнтаў гадавых для закупкі ў Малдове вінаматэрыялаў (№ 198 ад 28 кастрычніка 1997 г. — «Каму выгада папала Мінскі завод шампанскіх він?» і № 213-214 ад 18 лістапада 1997 г. — «Быць ці не быць беларускаму шампанскаму? Відаць, быць»).

ВА, прэзідэнта «Белзнешэканомбанка»:

«Прашу разгледзець магчымасць адтэрміноўкі валютнага крэдыту да 1 лютага 1998 года. Аб прынятым рашэнні інфармуе Савет Міністраў».

Івана Пятровіча ШАКОЛЫ, міністра сельскай гаспадаркі РБ: «Прашу ўнесці прапановы па павелічэнні экспарту шампанскіх він у 1998 годзе для вяртання крэдытаў і закупкі неабходнай сыравіны».

У пачатку студзеня 1998 года, за тры тыдні да заканчэння тэрміну вяртання валютнага крэдыту, дырэктар Мінскага завода шампанскіх він Тадэвуш Будльскі накіроўвае ў адрас Белзнешэканомбанка пісьмо. Вось некаторыя вытрымкі з яго.

«На нарыхтоўку сыравіны выдзелена пазыка, запавяшанасць па якой 01.01.1998 г. складае 1.998,8 тыс. дол. ЗША з тэрмінам пагашэння студзень 1998 года.

Цяпер завод адчувае цяжкасці з пагашэннем крэдыту. Асноўнай прычынай з'яўляецца змяшэнне экспарту прадукцыі, якая вырабляецца Мінскім заводам шампанскіх він. Асноўныя пакупнікі прадукцыі сканцэнтраваны ў Расійскай Федэрацыі, у якіх ёсць праблемы з набыццём акцыяў маркі РФ для Рэспублікі Беларусь. Таксама зніжэнне падаткаабкладання ў Расійскай Федэрацыі (змяшэнне акцыяў на шампанскае) зрабіла нявыгодным набыццё прадукцыі завода ў параўнанні з прадукцыяй расійскіх вытворцаў. Вырасла цэнавая канкурэнцыя як з боку расійскіх вытворцаў, так і з боку Рыхскага завода шампанскіх він і заводаў Малдовы, якія прапаноўваюць сваю прадукцыю па больш нізкіх цэнах з-за больш нізкага кошту сыравіны (прыкладна на 30 працэнтаў) і адсутнасці акцызных падаткаў. Ва ўмовах, якія склаліся, кіраўніцтва завода неаднаразова звярталася ва ўрад Рэспублікі Беларусь аб зніжэнні акцызнага падатку на вырабленую ім прадукцыю. Аднак да цяперашняга часу пытанне застаецца адкрытым. Таксама вядуцца актыўныя перагаворы па пастаўцы шампанскага ў РФ і іншыя краіны.

У выніку гэтай работы чакаецца заключэнне кантракта з расійскай фірмай «Саюзспрамінпэк» (Масква) на пастаўку 1,5 млн. бутэлек шампанскага. Таксама ёсць дагаворы на пастаўку 0,6 млн. бутэлек у Польшчу. Копіі дагавораў вам будуць прадстаўлены...

У 1998 годзе будзе выраблена 10,7 млн. бутэлек шампанска-

з недаверам.

— **Украіна.** Вопыт работы місіі АБСЕ ў Крыме лічыцца не самым удалым: у сакавіку 1995 года, у момант абвастраення сітуацыі на паўвостраве, прадстаўнікі місіі не правялі актыўнасці і, паводле ацэнкі кіраўніцтва АБСЕ, не знайшлі «агульнай яснай і таму эфектыўна папярэдняй дыпламатычнай мовы».

— **Новая Югаславія.** Місія была адкрыта ў 1992 годзе ў населеным пераважна албанцамі аўтаномным краі Косава. У ліпені 1993 года бялградскія ўлады адмовіліся падоўжыць супрацоўнікам місіі візы і яны вымушаны былі пакінуць гэты рэгіён.

— **Харватыя.** Місія адкрыта з 1996 года ў раёнах, якія пакуль не пакінула сербскае насельніцтва.

— **Боснія і Герцагавіна.** Місія створана ў рамках выканання дагавораў пагадненняў. Адна з самых шматлікіх складаецца з некалькіх соцень супрацоўнікаў і адна расходуе амаль палову бюджэту АБСЕ, прызначанага на гэтыя мэты.

— **Таджыкістан.** Місія АБСЕ садзейнічала спыненню грамадзянскай вайны і цяпер спрыяе таму, каб рэжым Эмомалі Рахмонава наладжваў разумны дыялог з апазіцыяй.

Такім чынам, Беларусь стане 12-й краінай, куды АБСЕ накіроўвае місію для вырашэння пэўных палітычных праблем. З прыведзенага вышэй пераліку відаць, што ў пераважнай большасці выпадкаў падставай для адкрыцця місіі сталі міжэтнічныя супярэчнасці. Хоць не толькі яны. Для прыкладу, у Эстоніі і Латвіі размова ішла якраз аб парушэнні ўладамі правоў чалавека, а ў Таджыкістане еўрапейцы дапамагалі наладжваць перамовы з апазіцыяй.

Прыведзеныя прыклады сведчаць: адкрыццё місіі не з'яўляецца ва Усходняй Еўропе і на постсавецкай прасторы чымсьці выключным. Гэта — не кляймо ігрой не інструмент экспансіі або ціску. Хоць, з другога боку, урады некаторых краін (для прыкладу, Эстоніі, Латвіі, Украіны, Македоніі) настойваюць на адкліканні місіі са сваёй тэрыторыі, паколькі лічаць, што пастаўленыя задачы місіі ўжо выканалі, а далейшае іх знаходжанне шкодзіць іміджу краін як стабільных і дэмакратычных дзяржаў.

Валяцін ЖДАНКО.

Геаполітыка

Місія АБСЕ: гэта многіх цяжкі шлях

У хуткім часе ў Беларусі пачне дзейнічаць консулятыўна-наглядныя місіі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (АБСЕ), якая будзе сачыць за сітуацыяй з захаваннем у нашай краіне правоў чалавека. Беларускія ўлады не без ваганняў далі згоду на працу еўрапейскіх назіральнікаў і кансулянтаў, паколькі не жадаюць, каб краіна расцэньвалася ў свеце як рэгіён патэнцыйнай нестабільнасці.

У пэўнай ступені гэтай боязі ўладаў спрыяла апазіцыя, якая настойвае на больш шырокім удзеле еўрапейскіх арганізацый у вырашэнні беларускіх праблем.

Ці маюць рацыю тыя, хто расцэньвае факт адкрыцця ў Беларусі місіі АБСЕ як з'яву выключную, як сведчанне таго, што Захад гатовы да самых рашучых дзеянняў у дачыненні да нашай краіны? І наадварот — ці апраўданыя спадзяванні тых, хто разлічвае, што плёнам работы місіі стане хуткае наладжванне добрых адносін па між афіцыйным Мінскам і еўрапейскімі структурамі?

Каб адказаць на гэтыя пытанні, паспрабуем коротка абгугліць не такі ўжо вялікі вопыт дзейнасці місіі АБСЕ на нашым кантыненте, які пачаў адлік сваёй гісторыі з верасня 1992 года. За мінулыя пяць гадоў групы назіральнікаў пад сцягам АБСЕ дзейнічалі і дзейнічаюць у наступных краінах:

— **Македонія.** Маленькая краіна, што ўтварылася на абломках саюзнай Югаславіі, доўгі час балансавала на мяжы вайны: з поўначы яна апасалася Сербіі, з поўдня Грэцыі аб'явіла ёй эканамічную блакаду і заклікала сусветную супольнасць не прызнаваць краіну пад назвай Македонія, паколькі назва нібыта належыць выключна гістарычнай вобласці Грэцыі; нарэшце, з захаду захоўваецца пастаянная пагроза з боку нестабільнай Албаніі (у самой Македоніі амаль палова насельніцтва — этнічныя албанцы). Місія АБСЕ, якая дзейнічае ў Скоп'е і па сённяшні дзень, дапамагла ўладам змакчыць супярэчнасці паміж македонцамі і албанцамі. (У далейшым у Македонію былі ўведзены армейскія падраздзяленні ААН.)

— **Малдова.** Прыдністроўская праблема ў гэтай краіне дагэтуль не вырашана. Аднак місія АБСЕ ў Кішыніве здолела разам з расійскай (а з нядаўняга часу і з украінскай) дыпламатыяй змякчыць канфлікт цэнтральных молдаўскіх уладаў з Ціраспаем. Стрэлы на берагах Днястра не гучаць з 1992 года. І справа яўна рухаецца да таго, што Ціраспаль вымушаны будзе змірыцца з уваходжаннем у састаў Малдовы на правах аўтаноміі.

— **Грузія.** Маленькая аўтаномія паўднёвых асечін у свой час

ледзь не стала грузінскім вар'янтам Чачні. Пры садзейнічанні еўрапейскіх назіральнікаў канфлікт быў спынены на парозе буйнамаштабнага насілля.

— **Латвія.** Місія АБСЕ адкрыта ў 1993 годзе для садзейнічання ў вырашэнні пытанняў, звязаных з правамі чалавека і нацыянальных меншасцяў. У краіне 37 працэнтаў насельніцтва размаўляе на рускай мове як на роднай (900 тысяч з 2,5 мільёна чалавек). Колькасць асоб без грамадзянскага дасягае 659 тысяч. Эксперты АБСЕ (а з іх падачы і іншыя еўрапейскія структуры) настойваюць на паскарэнні працы натуралізацыі неграмадзян.

— **Эстонія.** Місія АБСЕ створана на той жа падставе, што і ў Латвіі. (Каля 500 тысяч жыхароў Эстоніі з 1,5 мільёна — рускамоўныя; каля 2/3 з'яўляюцца грамадзянамі краіны, 120 тысяч атрымалі пашпарты Расійскай Федэрацыі, 215 тысяч грамадзянства не маюць). У адозненне ад Латвіі, у Эстоніі прыслухаліся да рэкамендацый АБСЕ аб спрошчанай працэдурі прадастаўлення грамадзянскага: з 1992 года эстонскія пашпарты атрымалі каля 90 тысяч рускамоўных жыхароў. У выніку ў пачатку 1997 года АБСЕ прызнала, што «у Эстоніі няма прымет сістэматычнага праследвання нацыянальных меншасцяў ці сістэматычнага парушэння правоў чалавека». Гэта стала падставой для таго, што Эстонія адзіна з постсавецкіх краін разам з Польшчай, Чэхіяй, Венгрыяй, Славеніяй і Кіпрам уключана ў пералік першачарговых кандыдатаў на прыняццё ў Еўрапейскі Саюз.

— **Расія.** Місія АБСЕ ў Грозным у надзвычай складаных умовах узброенага канфлікту садзейнічала заключэнню расійска-чачэнскага перамір'я. Першапачаткова яе адкрыццё было сустрэта ў Маскве насцрожана,

га, з якіх на экспарт плануецца адгрузіць 3,5 млн. бутэлек (пры ўмове змяшэння стаўкі акцызнага падатку).

Улічваючы сітуацыю, якая склалася і пры якой мы не ў стане ва ўстаноўлены тэрмін пагасіць запавяшанасць у суме 2 млн. долараў ЗША, просім пралангаванне пазыку да 31.12.98 г. не павышаючы працэнтнай стаўкі за крэдыт, у выглядзе выключэння...

На жаль, гэтая просьба дырэктара МЗШВ не знайшла разумення ў Белзнешэканомбанку, які, дзейнічаючы законнымі метадамі, пасадыў завод на працэнтную, што значна павялічвае суму па працэнтах за крэдыт. Па стану на 12.02.98 г. запавяшанасць МЗШВ перад банкам складала 1.800 тыс. долараў ЗША.

Ва ўмовах, блізкіх да крытычных, завод у лістападзе - снежні мінулага года за кошт уласнай выручкі пагасіў крэдыт на \$ 600 тыс. Акрамя таго, больш за \$ 400 тыс. пагашана на Міжбанкаўскай валютнай біржы. Праўда, такі шлях набыцця СКВ сяча прадпрыемства пад корань, бо курсавая розніца паміж Міжбанкаўскім курсам і курсам Нацбанка пакрываецца заводам за кошт неразмержаванага прыбытку. Дык вось, аперацыя пакупкі 400 тыс. долараў ЗША «абышлася» МЗШВ у 5,1 млрд. рублёў неразмержаванага прыбытку (пры яго агульным памеры ў 8,9 млрд. рублёў).

Сёння, на жаль, Мінскі завод шампанскіх він застаўся ў адзіночку змагаецца з пагашэннем валютнага крэдыту. І шкада, што аб гэтым адзіным у Беларусі такаго профілю прадпрыемстве нашы чыноўнікі ўспамінаюць толькі тады, калі прыходзіць час плаціць падаткі ці напярэдадні наступлення навагодніх святаў.

Відавочна, што калі ў бліжэйшы час урад рэспублікі не ўсвядзіць шляхі выхаду з гэтай складанай сітуацыі, то Беларусь можа страціць завод па вытворчасці шампанскага.

Пры сённяшнім раскладзе, калі на МЗШВ штодзень будзе нарастаць пеня, за кошт рэшт-

каў вінаматэрыялаў ёсць магчымасць вырабляць шампанскае да 1 красавіка 1998 года, затым вытворчасці пагражае спыненне, у выніку якога непазбежныя страты бюджэту:

— акцызнага падатку — 298,6 млрд. рублёў

— падатку на дабаўленую вартасць — 21,2 млрд. рублёў

— падатку на прыбытак і іншых падаткаў — 20,6 млрд. рублёў.

Такая сумная перспектыва мае зусім рэальныя контуры. За праблемай непагашанага валютнага крэдыту нябачна стаіць пытанне аб закупцы не пазней чым да мая 1998 года новых вінаматэрыялаў, для чаго зноў патрэбна валюта. Па самых сціплым падліках, пры гадавым аб'ёме вытворчасці шампанскага ў памеры 10,7 млн. бутэлек, патрэбна не меней як 4,3 млн. долараў ЗША. Разам з сённяшняй запавяшанасцю гэта лічба ўжо складае \$ 6,2 млн. А калі прыплюсавать сюды 30 працэнтаў СКВ, якая падлягае абавязковаму продажу па курсу Нацбанка на Міжбанкаўскай валютнай біржы, то ўвогуле набягае паўастраначная сума ў \$ 8,8 млн. Для таго, каб яе займаць на працягу некалькіх месяцаў на разліковым рахунку прадпрыемства, МЗШВ неабходна ў бліжэйшыя два з паловай месяцы выпусціць і рэалізаваць толькі на экспарт 4513 тысяч бутэлек шампанскага. Але ж гэта нерэальна і з пункту гледжання аб'ёмаў вытворчасці і з-за адсутнасці пакупнікоў у сувязі з неканкурэнтаздольнасцю прадукцыі на расійскім рынку (з-за высокага акцызнага падатку — 1,2 ЭКЮ за 1 л шампанскага).

Як бачна, кола праблем вакол Мінскага завода шампанскіх він звужаецца. Вельмі хочацца верыць, што пытанне: «Хто ж дапаможа Мінскаму заводу шампанскіх він?» не стане сігналам «SOS», на які ніхто не адгукнецца.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

Р.С. Тыдзень таму — 17 лютага 1998 года МЗШВ споўнілася 20 гадоў, з чым мы і віншваем калектыв прадпрыемства.

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі
Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету												63850	
												(індэкс выдання)	
ЗВЯЗДА												Колькасць комплектаў	
на 1998 год па месяцах													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Куды													
(паштовы індэкс)												(адрас)	
Каму													
(прозвішча, ініцыялы)													

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА												63850	
												(індэкс выдання)	
ЗВЯЗДА												Колькасць комплектаў	
на 1998 год па месяцах													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Куды													
(паштовы індэкс)												(адрас)	
Каму													
(прозвішча, ініцыялы)													

ЗВЯЗДА-98 ПАДПІШЫЦЕСЯ СЁННЯ!

Гэтыя словы мы адрасуем тым прыхільнікам газеты, якія не паспелі ці не змаглі падпісацца на «Звязду» раней. У вас ёсць такая магчымасць цяпер. Ва ўсіх паштовых аддзяленнях падпіска прымаецца на II квартал 1998 года. Выпісвайце «ЗВЯЗДУ» і ўдзельнічайце ў розгрышы латэрэі, умовы якой публікуюцца па пятніцах.

Напамінаем: індэкс «Звязды» — 63850 — для індывідуальных падпісчыкаў, 63239 — для ведамасных падпісчыкаў.

КОШТ ПАПІСКІ на месяц — 24 тысячы рублёў, на тры — 72 тысячы рублёў; для ведамасных падпісчыкаў — 40 і 120 тысяч рублёў адпаведна.

«Звязда» — гэта самая аператыўная і патрэбная для кожнай сям'і інфармацыя!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ!

**Васіль ПАНКОЎ: «ПРА НАС УЖО ВЕДАЮЦЬ
«ХТО МЫ ТАКІЯ» І «З ЧЫМ НАС ЯДУЦЬ»**

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)
— Была справа. Заходзіў у распранальню, гутарыў з намі, на раскатку выходзіў — некалькі разоў шчоўкнуў па варотах ды Мезін адбіў. Нармальна ўсё!
— А японцы падтрымлівалі беларускіх хакеістаў?
— О! Не тое слова! Па-першае, сустрэлі нас у Японіі як нейкіх іншапланецян — дайце рукамі дакрануцца, хто гэта такія і з чым іх можна есці (у сэнсе журналісты пачалі чапляцца з попытамі). Пасля першай перамогі японцы ўжо ведалі «хто мы такія», пасля другой — і «з чым нас ядуць», ну а пасля нашай нічэй з іхняй хакейнай зборнай (матч сапраўды быў цяжкім), і, наогул, палічылі за «свайх». Як там яны казалі: «Насы-беларусы!»
— Умовы пражывання?
Алесь СІВЫ.

КРЫМІНАЛ

...і 38 пятачак

У суботу работнікі міліцыі праводзілі на аўтамабільным рынку паблізу вёскі Азярцо Мінскага раёна аператыўныя мерапрыемствы. Іх увагу прыцягнулі двое грамадзян, якія пераглядалі адзін з адным. І праз гадзіну ў іх руках апынуліся не «дробныя рыбікі». У затрыманых двух грамадзян Літвы і двух сталічных жы-

хароў, не маючых, як высветлілася, пастаяннага месца работы, былі канфіскаваны падробныя чотна-рэгістрацыйныя дакументы, камп'ютэрная тэхніка, 2 друкавальныя ўстройства, бланкі тэхнічных пашпарту на аўтатранс-парт, даведкі-рахункі, даверанасці, дагаворы, транзітныя нумарныя знакі і 38 розных пятачак.

Васіль ПАНКОЎ.
У сумцы было выбуховае ўстройства
На мінулым тыдні ў адзін з жылых будынкаў па вуліцы Даватара ў Гродне прыезджалі сапёры. Прычынай іх візіту быў ўзрост не тэлефонны «розыгрыш».

Трыгогу забіў адзін з жыхароў дома, які працуе ў сістэме аўтасервісу. Вечарам па дарозе дамоў ён убачыў на лясвічнай пляцоўцы сумку. Чалавек, па яго словах, падумаў, што знаёмы прынеслі нейкія дэталі. Не зазір-

нуўшы ў сумку, вынес яе на балкон. Назаўтра паглядзеў, што гэта за дэталі, і насцярожыўся, выкінуў сумку на вуліцу. Як аказалася, неадарэмна. Эксперты высветлілі, што ў сумцы было выбуховае ўстройства. Дзякуй Богу, што яно не спрацавала.

Гэтай справай цяпер займаецца следства. Па словах чалавека, які забраў з лясвічнай пляцоўкі сумку, ворагаў у яго няма.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

СМЕХАТЭРАПІЯ

ВОСЬ ЯК БЫВАЕ!

Даішнік спыняе іншамарку, за рулём якой сядзіць каўказец. Машина спыняецца, аднак вадзіцель з яе не выходзіць. Міліцыянер таксама стаіць на месцы. Праз дзесяць хвілін каўказец крычыць: — Эй, дарагой, я не панымаю, каму дэньгі нужны, тэбэ ілі мне?

Вечарам мужык прыходзіць дадому і садзіцца разгадаць красворд. Нешта не заладзілася, і ён крычыць у бок кухні:

— Гэй, Надзяка, лянці ў шафу, можа твой хахаль ведае паўвостраў з чатырох лтар?

Два «крутыя» едуць у іншамарцы спякотным летнім днём. Абодва ў фрэнках і зацягнутых галштукі. Адзін не вытрымлівае і кажа:

— Братан, давай акно адчынім. З мяне пот градам коціцца!
— Не. Няхай усе думаюць, што ў нас кандыцыянер!

НАТАТКІ НА ПАЛЯХ КАПЕЛЮША

Артыстка П. за адзін дзень страціла 10 кг. Забыла ў аўтобусе авоску з прадуктамі.

Вядомы кампазітар К. паспрабаваў напісаць песню для рок-групы. Нічога не атрымалася — заўсёды выходзіла лепш, чым патрабава-лася.

«Круты» гуляе на вуліцы са здаравенным сабакам. Зіма, холадна, мороз сорок градусаў. Раптам бацьчы мужычка ў адным фрэнках, якога так і трасе ад холаду. Падыходзіць да яго і пытае:

— Гэй, мужык, сагрэцца хочаш?
— Хачу! — адказвае бедалага.
— Фас! — кажа «круты» сабаку.

Размаўляюць дзве сяброўкі. Адна пытае:

— Ты задаволеная сваім мужам?
— У прынцыпе так, але ён такі спешчаны. Калі мые пялёнкі, то патрабуе, каб я яму чытала ўслых газету!

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

**АНЕКДОТЫ
АД «ЗОРАК»**

Міхаіл БАЯРСКІ:

Падчас сваркі жонка крычыць мужу:
— Усё! Я падаю на развод!
Мужык адказвае:
— Я — за. Абодвума рагамі.

Ірына АЛЕГРАВА:

Рыбалоў насаджае чарвяка на кручок. Раптам чарвяк кажа:
— Мужык, га, мужык! Ты, таго, вельмі моцна не падсякай, а то ў мяне вушы закладвае!

Уладзімір ПРАСНЯКОЎ:

Пасля папойкі прачынаюцца два сябры. Адзін з іх са стогнам спаўзае з ложка і кажа:
— Чуеш, Вася, а што ўчора было хоць? Нічога не памятаю!
— Шчасліўчык!

УСЁ ПРА ЎСЁ

**БАБОВЫЯ
ВЫРАТОЎВАЮЦЬ
ЖЫЦЦЁ**

Замест таго каб бегчы да кардыёлага і глытаць нітрагліцэрын тры разы на дзень, ешце бабовыя. Даследчыкі з Гарварда даказалі: фасолія, гарох, соя, якія ўтрымліваюць вялікую колькасць антыаксідантаў, дапамагаюць арганізму змагацца з халестэрынам, лішак якога, як вядома, прыводзіць на інфаркту.

**СОКІ АСОБНА,
ТАБЛЕТКІ АСОБНА**

Грэйпфрутавы сок можа ўзмацняць цігласлабляе дзеянне лекавых сродкаў, са здзіўленнем канстатавалі фармаколагі. І хоць пад выпрабаванне трапіла далёка не ўсё эмсіва аптэчных прылаўкаў, лепш запіваць таблеткі вадой.

**ДОНЖУАНЫ
НЕБЯСПЕЧНЫЯ
ДЛЯ ЗДАРОЎЯ**

Вучоныя вынайшлі, што верагоднасць захворвання на рак шыі маткі павялічваецца ў адзінаццаць разоў ў тых жанчын, чые мужы або каханья мяняюць партнёраў як пальчаткі. Висновы рабіце самі.

ВОСЬ ГЭТА БІЛЕТ!

У Японіі распрацаваны арыгінальны білет на метро. Яго не трэба прад'яўляць кантралёру пры ўваходзе, не трэба і ўстаўляць у шырока распаўсюджаныя ў краіне электронныя апараты-кантралёры. І хоць білет электронны, інфармацыя з ягочытаеца спецыяльным уст-р-ствам, якое ўстаўляецца на ўваходзе ў метро, на значнай адлегласці. Гэта дазваляе практычна поўнасю пазба-віцца ад ступатварэння ля турнікетаў у час пік.

Па матэрыялах друку падрыхтавала Вікторыя КЛЯНОВІК.

Мы даём Вам галоўнае — інфармацыю!

**Нагадваем вам,
што працягваецца
падпіска
на другі
квартал
1998 года.**

**Падпісная цана «Звяды»
на месяц —
24.000 руб.
для індывідуальных
падпісчыкаў,
40.000 руб.
для ведамасных падпісчыкаў;
на 3 месяцы —
72 і 120 тысяч адпаведна.**

**Памятайце: «Звезда» —
гэта самая свежая
і самая патрэбная інфармацыя.**

Старонка Паўла Глобы

24 лютага, аўторак

РЭКАМЕНДАЦЫІ. З гэтага дня і да 1 сакавіка прадоўжыцца аўра сонечнага зацмення, якое адбудзецца 26 лютага. На працягу ўсяго тыдня захоўваецца асцярожнасць і будзьце гра-нічна ўважлівыя ва ўсіх справах. Памятайце, што неабдуманыя дзеянні і дрэнныя ўчынкі могуць выклікаць незваротныя працэсы. А сёння нель-га марудзіць і ленавацца, усё трэба рабіць хут-ка. Не рэкамендуецца планамерныя дзеянні. Удзяліце больш увагі заняткам з дзецьмі, доб-ра зрабіць дзіцяці падарунак. Пастарайцеся ста-ранна прыбраць сваю кватэру. Нельга сумаваць. Пазбягайце п'янства і курэння. Старайцеся мно-га не спаць і менш глядзецца ў люстэрка. У гэты дзень дрэнна ўздзейнічае на чалавека хо-ладная вада. На працягу ўсяго зацменнага тыдня не рэкамендуецца есці мясныя прадук-ты, яйкі, семкі і арэхі.

АДЗЕННЕ. Прытрымлівайцеся яркіх колераў, не рэкамендуецца змрочныя тоны, сіні і чорны колеры.

ПРЫМЕТЫ. Калі пры выхадзе раніцай з до-му вас сустракае дзіцячы смех, то гэта свед-чыць аб будучым багацці. Птушка, якая заляц-ла да вас у дом, можа быць указаннем на шчас-це. Калі адрываецца гузік — да хваробы.

СНЫ. Не трэба звяртаць асаблівую ўвагу на сны ў гэты дзень. Выключэнне складаюць тыя, у якіх вы бачыце коней — знак вырашэння кры-зіснай сітуацыі.

МЕДЫЦЫНА. На час зацменнага тыдня лепш не намячаць ніякіх аперацый. Сёння асаб-ліва слабыя вочы, галёнкі. Прціпаказнае до-нарства. Добра лячыць сэрца.

Падрыхтавана да друку спецыяльна для «Звяды» астралагічным цэнтрам «АРБА».

СОНЦА СЁННЯ НАДВОР'Е

	Усход	Заход	Даўжыня	Сёння ўдзень па рэспуб-
			дня	ліцы захаванне воблачнае
Мінск	7.11	17.36	10.25	з праясненнямі надвор'е,
Віцебск	7.03	17.23	10.20	месцамі кароткачасовыя
Магілёў	7.00	17.25	10.25	апады. Тэмпература павет-
Гомель	6.54	17.25	10.31	ра ў Мінску і Віцебску —
Гродна	7.25	17.51	10.26	2-4, Гродне і Магілёве —
Брэст	7.23	17.55	10.32	3-5, Брэсце і Гомелі — 4-6
				градусаў цяпла.

ІМЯНІНЫ
Пр. Уласія, Усевалада,
Дзімітрыя
К. Богуша, Мацяя
МЕСЯЦ
Апошняя квадра
19 лютага
3 7.06 — 27
— 1-я месяцавыя суткі.
3 7.11 Месца —
у сузор'і Вадалея

Организация реализует:

★ САНОГУ РАБОЧЕ

★ БОТИНКИ РАБОЧЕ

★ ИЗОЛЕНТУ

х/б.

Низкие цены

Тел. (017) 231-78-96

Родныя і блізкія выказва-юць падзяку старшыні калга-са імя Чарняхоўскага Карэліч-ка раёна САТЫГУ Уладзімі-ру Максімавічу за дапамогу ў арганізацыі пахавання ветэра-на калгаса Брыль Валянціны Васільеўны.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь,
Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдак-тара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ПАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.
Рэгістрацыйны нумар 1.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звезда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 68-29-19; намеснік галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканамікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-28-69, 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносін — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальніку па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікау Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Магілёве — 31-13-75, Паставах — 26-562; бухгалтэры — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98.
ФАКС: 68-27-79. E-mail: daily@zvyazda.belpak.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказ-насць за падбор і даклад-насць фактаў. Іх меркаван-не не з'яўляецца супаўнен-нем з меркаванням рэдакцыі. Рэдак-цыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытацямі. Матэрыялы, пазначаныя значком існуючых рэкламных характар. Адказнасць за змест рэкла-мы нясуць рэкламадаўцы.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 84.119, індэк 63850.
Зак. № 1006.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12